

# **Restamax Oyj**

## **TASEKIRJA**

31.12.2015

Restamax Oyj  
Hatanpään valtatie 1 B  
33100 Tampere

y-tunnus 1952494-7  
Kotipaikka Tampere

Sisältö

| A. Konsernitilinpäätös                                                                                | sivu |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Hallituksen toimintakertomus                                                                          | 1    |
| Konsernin tuloslaskelma (IFRS)                                                                        | 10   |
| Konsernin tase (IFRS)                                                                                 | 11   |
| Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista                                                           | 12   |
| Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)                                                                    | 13   |
| 1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot                                                                  | 14   |
| Yrityksen perustiedot                                                                                 | 14   |
| Laatimisperusta                                                                                       | 14   |
| Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat                                                | 15   |
| 2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät | 16   |
| 3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet                                                          | 18   |
| Yhdistelyperiaatteet                                                                                  | 18   |
| Segmenttiraportointi                                                                                  | 19   |
| Ulkomaan rahan määräiset erät                                                                         | 19   |
| Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet                                                                  | 20   |
| Aineettomat hyödykkeet                                                                                | 21   |
| Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen                                           | 22   |
| Vuokrasopimukset                                                                                      | 23   |
| Vaihto-omaisuus                                                                                       | 23   |
| Eläkevelvoitteet                                                                                      | 23   |
| Tuloutusperiaatteet                                                                                   | 24   |
| Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot                      | 25   |
| Käyttökate ja liikevoitto                                                                             | 25   |
| Varaukset ja ehdolliset velat                                                                         | 26   |
| Tuloverot                                                                                             | 26   |
| Rahoitusvarat ja rahoitusvelat                                                                        | 27   |
| Vieraan pääoman menot                                                                                 | 29   |
| Osakepääoma                                                                                           | 29   |
| Osingonjako                                                                                           | 29   |
| Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat                                   | 30   |
| 4 Rahoitusriskien hallinta                                                                            | 33   |
| 5 Hankitut liiketoiminnot                                                                             | 36   |
| 6 Myydyt liiketoiminnot                                                                               | 44   |
| 7 Osakekohtainen tulos                                                                                | 45   |
| 8 Toimintasegmentit                                                                                   | 46   |
| 9 Aineettomat hyödykkeet                                                                              | 47   |
| 10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet                                                               | 50   |
| 11 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä                                                             | 51   |
| 12 Vaihto-omaisuus                                                                                    | 51   |
| 13 Saamiset                                                                                           | 52   |
| 14 Myytävissä olevat rahoitusvarat                                                                    | 53   |
| 15 Rahavarat                                                                                          | 53   |
| 16 Oma pääoma                                                                                         | 54   |
| 17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat                                                              | 55   |
| 18 Varaukset                                                                                          | 57   |
| 19 Rahoitusvelat                                                                                      | 58   |
| 20 Ostovelat ja muut velat                                                                            | 59   |
| 21 Liikevaihto                                                                                        | 60   |
| 22 Liiketoiminnan muut tuotot                                                                         | 60   |
| 23 Materiaalit ja palvelut                                                                            | 60   |
| 24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut                                                              | 61   |
| 25 Poistot ja arvonalentumiset                                                                        | 61   |

|    |                                                   |    |
|----|---------------------------------------------------|----|
| 26 | Liiketoiminnan muut kulut                         | 62 |
| 27 | Rahoitustuotot ja -kulut                          | 62 |
| 28 | Tuloverot                                         | 63 |
| 29 | Lähipiiritapahtumat                               | 64 |
| 30 | Tilintarkastajan palkkiot                         | 69 |
| 31 | Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2015               | 70 |
| 32 | Muut vuokrasopimukset                             | 74 |
| 33 | Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset        | 75 |
| 34 | Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu           | 76 |
| 35 | Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut              | 77 |
| 36 | Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot               | 77 |
| 37 | Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat | 79 |
| 38 | Tunnuslukujen laskentakaavat                      | 80 |

B. Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)                 | 82 |
| Emoyhtiön tase (FAS)                          | 83 |
| Liitetiedot                                   | 85 |
| Rahavirtalaskelma (FAS)                       | 94 |
| Kirjanpito kirjat                             | 95 |
| Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitus | 96 |
| Tilinpäätösmerkintä                           |    |

Restamax Oyj on Restamax-konsernin emoyhtiö. Emoyhtiön lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 51 tytäryhtiötä.

Tilikaudella 2015 Restamaxin vahva kasvu jatkui. Ravintola-alan markkinatilanne jatkui vuonna 2015 haastavana, mutta Restamax onnistui pitämään pitkän aikavälin kannattavuuden hyvällä tasolla. Henkilöstövuokraustoiminnan kasvu ja kannattavuus oli yhtiön odotusten mukaista.

#### Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Markkinatilanteessa yhtiön toiminta-alueilla ei tilikauden aikana tapahtunut suuria muutoksia. Yleinen taloustilanne ja toimialan markkinatilanne jatkuivat haastavina. Tilikauden aikana konserni laajensi liiketoimintaansa myös uusille paikkakunnille. Konserni onnistui etabloitumaan uusille markkina-alueille kohtuullisen hyvin. Konserni teki tilikaudella useita yrityskauppoja ja avasi useita uusia ravintoloita sekä laajensi henkilöstövuokraustoimintaa. Tilikauden aikana konserni myi muutaman pienen ravintolan liiketoiminnat.

#### Tunnusluvut taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut (FAS)

| 000 eur              | 2015     | 2014     | 2013     |
|----------------------|----------|----------|----------|
| Liikevaihto          | 15 820,8 | 12 933,7 | 11 647,2 |
| Käyttökate           | 1 974,8  | 708,5    | 337,1    |
| % liikevaihdosta     | 12,5 %   | 5,5 %    | 2,9 %    |
| Liikevoitto          | 191,6    | -352,2   | -635,1   |
| % liikevaihdosta     | 1,2 %    | -2,7 %   | -5,5 %   |
| Oman pääoman tuotto% | 11,0 %   | 26,3 %   | 16,6 %   |
| Omavaraisuusaste %   | 54,2 %   | 61,0 %   | 69,9 %   |

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

| 000 eur                    | 2015      | 2014     | 2013     |
|----------------------------|-----------|----------|----------|
| Liikevaihto                | 113 618,1 | 86 653,3 | 65 033,2 |
| Materiaalikate             | 87 828,3  | 64 936,7 | 48 038,0 |
| % liikevaihdosta           | 77,3 %    | 74,9 %   | 73,9 %   |
| Käyttökate                 | 16 535,8  | 12 008,4 | 9 146,0  |
| % liikevaihdosta           | 14,6 %    | 13,9 %   | 14,1 %   |
| Liikevoitto                | 7 266,3   | 5 264,9  | 4 051,4  |
| % liikevaihdosta           | 6,4 %     | 6,1 %    | 6,2 %    |
| Taseen loppusumma          | 90 579,6  | 84 184,0 | 48 770,2 |
| Sijoitetun pääoman tuotto% | 10,8 %    | 10,5 %   | 13,3 %   |
| Oman pääoman tuotto%       | 12,1 %    | 9,8 %    | 13,9 %   |
| Omavaraisuusaste%          | 44,4 %    | 47,2 %   | 60,9 %   |
| Nettovelkaantumisaste%     | 73,2 %    | 48,1 %   | 21,9 %   |
| Henkilöstökulu%            | 33,9 %    | 30,7 %   | 30,1 %   |
| Bruttoinvestoinnit         | 16 891,7  | 27 942,0 | 3 570,0  |

**Osakekohtaiset tunnusluvut**

2

|                                              |   | <b>2015</b> | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
|----------------------------------------------|---|-------------|-------------|-------------|
| Tulos/osake, laimentamaton                   | € | 0,31        | 0,22        | 0,24        |
| Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu | € | 0,31        | 0,22        | 0,24        |

|                             |   |          |       |          |
|-----------------------------|---|----------|-------|----------|
| Omapääoma/osake             | € | 2,48     | 2,41  | 1,97     |
| Osinko/osake                | € | 0,27(**) | 0,22  | 0,09 (*) |
| Osinko/osakekohtainen tulos | % | 87,1     | 100,0 | 37,5     |
| Efekttiivinen osinkotuotto  | % | 5,4      | 6,3   | 2,1      |
| Hinta/voitto-suhde (P/E)    |   | 16,2     | 15,9  | 18,3     |

|                                   |   |      |      |      |
|-----------------------------------|---|------|------|------|
| Osakkeen kurssi 31.12.            | € | 5,01 | 3,50 | 4,38 |
| Osakkeen keskipäiväkurssi         | € | 4,00 | 4,00 | 4,62 |
| Osakkeen ylin kurssi tilikaudella | € | 5,09 | 4,69 | 4,97 |
| Osakkeen alin kurssi tilikaudella | € | 3,48 | 3,45 | 4,38 |

|                                |        |           |         |         |
|--------------------------------|--------|-----------|---------|---------|
| Osakkeiden markkina-arvo       | milj € | 82,06     | 57,33   | 62,41   |
| Osakkeiden vaihto tilikaudella | kpl    | 4 134 568 | 977 071 | 131 562 |
| Osakkeen suhteellinen vaihto   | %      | 25,24     | 5,97    | 0,92    |

|                                                        |     |            |            |            |
|--------------------------------------------------------|-----|------------|------------|------------|
| Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikaudella keskimäärin | kpl | 16 203 745 | 16 024 620 | 10 678 024 |
| Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.                   | kpl | 16 379 620 | 16 379 620 | 14 249 620 |

(\*) 2013 Osinko/osake-tunnusluku on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivämäärän osakemäärää lisättynä 4.3.2014 toteutuneen osakeannin osakkeilla, jotka oikeuttavat osinkoon.

(\*\*) Hallituksen esitys.

**Segmenttikohtaiset tunnusluvut**

|                                   |   |             |             |             |
|-----------------------------------|---|-------------|-------------|-------------|
| Liikevoitto %                     |   | <b>2015</b> | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
| Liikevoitto, % ravintola          | % | 6,5         | 5,9         | 6,2         |
| Liikevoitto, % henkilöstövuokraus | % | 3,2         | 4,5         | -           |

|                                  |   |             |             |             |
|----------------------------------|---|-------------|-------------|-------------|
| Käyttökate %                     |   | <b>2015</b> | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
| Käyttökate %, ravintola          | % | 14,8        | 13,7        | 14,1        |
| Käyttökate %, henkilöstövuokraus | % | 8,9         | 10,2        | -           |

|                             |   |             |             |             |
|-----------------------------|---|-------------|-------------|-------------|
| Materiaalikate %            |   | <b>2015</b> | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
| Materiaalikate %, ravintola | % | 74,3        | 74,0        | 73,9        |

|                                      |   |             |             |             |
|--------------------------------------|---|-------------|-------------|-------------|
| Henkilöstökulu %                     |   | <b>2015</b> | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
| Henkilöstökulu %, ravintola          | % | 28,5        | 29,6        | 30,1        |
| Henkilöstökulu %, henkilöstövuokraus | % | 85,2        | 84,0        | -           |

Tunnuslukujen laskentakaavat esitetty liitetiedossa 38.

**Henkilöstöä koskevat tiedot**

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

|                               | 2015    | 2014    | 2013    |
|-------------------------------|---------|---------|---------|
| Keskimääräinen lukumäärä      | 72      | 66      | 61      |
| Tilikauden palkat ja palkkiot | 2 967,6 | 2 532,7 | 2 380,6 |

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

|                          | 2015     | 2014     | 2013    |
|--------------------------|----------|----------|---------|
| Keskimääräinen lukumäärä |          |          |         |
| Kokoaikaiset             | 809      | 584      | 160     |
| Osa-aikaiset             | 103      | 101      | 170     |
| Palkat ja palkkiot       | 29 342,6 | 16 319,1 | 8 496,3 |

Segmenttikohtaiset henkilöstä kuvaavat tunnusluvut

| Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, <b>ravintola</b> | 2015     | 2014     | 2013    |
|-----------------------------------------------------|----------|----------|---------|
| Kokoaikaiset                                        | 268      | 220      | 160     |
| Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna             | 103      | 101      | 170     |
| Palkat ja palkkiot                                  | 12 625,5 | 11 629,5 | 8 496,3 |

| Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, <b>henkilöstövuokraus</b> | 2015     | 2014    | 2013 |
|--------------------------------------------------------------|----------|---------|------|
| Kokoaikaiset                                                 | 541      | 364     | -    |
| Palkat ja palkkiot                                           | 16 717,1 | 4 689,6 | -    |

**Yhtiön hallituksen esitys emoyhtiön voittoa koskevaksi toimenpiteeksi**

|                                    |     |               |
|------------------------------------|-----|---------------|
| Vapaan oman pääoman rahasto        | eur | 34 892 713,54 |
| Voittovarot aikaisemmilta vuosilta | eur | 7 805 976,94  |
| Tilikauden voitto                  | eur | 5 233 008,84  |
| Vapaa oma pääoma                   | eur | 47 931 699,32 |
| , josta jakokelpoista              | eur | 47 931 699,32 |

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta 5.233.008,84 jaetaan osinkoa 0,27 euroa osakkeelle (16 379 620 kpl), eli yhteensä 4.422.497,40 euroa. Ehdotettu osingonjako ei hallituksen tämän hetkisen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

**Yhtiön osakkeet**

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä oli 16 379 620 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

**Emoyhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastaja**

Emoyhtiön hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat tilikauden aikana Timo Laine, Mikko Aartio, Sami Asikainen (22.4.2015 saakka), Mika Niemi , Petri Olkinuora, Jarmo Viitala ja Timo Everi (22.4.2015 alkaen).

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Markku Virtanen. Emoyhtiön ja konsernin tilintarkastajana toimi Deloitte & Touche Oy, KHT-yhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Hannu Mattila.

| Pääomalainat 000 eur | 31.12.2015 | 31.12.2014 |
|----------------------|------------|------------|
| Emoyhtiö             | 241,0      | 407,4      |
| Konserni             | 461,0      | 627,4      |

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 241.008,00 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa. Laina-aika on noin 7 vuotta. Laina maksetaan takaisin tasalyhenteisesti kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Lyhennyksen määrä on 70 000.00 eur – 110 000.00 eur.

Pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkojia huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kun yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen yhteismäärä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Pääoman ja sen korkojen maksu edellyttää konsernilla vähintään 30,0 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuus ei täyty, suunnitelman mukaiset lyhennykset ja korot siirtyvät myöhemmin maksettavaksi. Lainalle maksetaan korkoa yhtiön oman pääoman niin salliessa 3,0 % + euribor 12 kk. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Viitekorko tarkistetaan vuosittain 1.7.

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 220.000,00 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomalainaa.

Velallisen purkautuessa, selvitystilassa ja konkurssissa pääomalainapääoma voidaan palauttaa vain kaikkia muita tavallisia velkojia huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Velallisen toiminnan aikana pääomalainapääoman takaisinmaksu on kokonaan tai osittain on sallittua vain, jos maksun hetkellä velallisen vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä ylittää velallisen viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Tällä pääomalainalla on parempi oikeus velallisen varoihin kuin pääomalainoilla, jotka on annettu velalliselle tämän sopimuksen allekirjoittamispäivän jälkeen. Velallinen sitoutuu noudattamaan kuvattua etuoikeusjärjestystä kaikessa rahoitustoiminnassaan.

Pääomalainan takaisinmaksulla ei ole eräpäivää ja se maksetaan takaisin velkojalle vain velallisen päätöksellä. Velkojalla ei ole oikeutta vaatia pääomalainapääoman takaisinmaksua.

Mikäli kuitenkin Restamax Oyj:n omistusosuus velallisyhtiöstä alenee alle 50 prosenttiin, erääntyy pääomalainapääoma takaisinmaksettavaksi välittömästi edellä mainitun omistusosuusrajan alittuessa.

Pääomalainapääomalle ei makseta korkoa eikä pääomalainapääoman takaisinmaksulle ole vakuutta.

Tammikuussa 2015 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti 20 prosentin vähemmistön osuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:stä, jonka jälkeen Priima-Ravintolat Oy:n omistusosuus yhtiöstä on 100 prosenttia.

Helmikuussa 2015 perustettiin Beaniemax Oy (Restamaxin omistusosuus 60 prosenttia) ja Roska Yhtiöt Oy (Restamaxin omistusosuus 100 prosenttia). Lisäksi helmikuussa 2015 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan. Helmikuussa kaupparekisteriin rekisteröitiin joulukuussa 2014 perustettu Smile Palvelut Helsinki Oy, jonka koko osakekannan Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa. Helmikuussa 2015 Smile Henkilöstöpalvelut Oy perusti Smile Doctors Oy:n, josta konsernin omistusosuus on 80 prosenttia.

Maaliskuussa 2015 perustettiin Northmax Oy, josta Restamaxin omistusosuus on 70 prosenttia.

Huhtikuussa 2015 Restamax Oyj osti Italpal Oy:n koko osakekannan ja 20 prosentin vähemmistön osuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:stä.

Kesäkuussa 2015 Restamax Oyj osti Levin Ravintolakatu Oy:n koko osakekannan. Smile Henkilöstöpalvelut Oy perusti kesäkuussa 2015 Smile Palvelut Pohjoinen Oy:n, jonka koko osakekannan konserni omistaa. Lisäksi kesäkuussa 2015 Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n tytäryhtiö Huippu Henkilöstöpalvelut Oy perusti kokonaan omistetun Smile Palvelut Jyväskylä Oy:n.

Lokakuussa 2015 Restamax Oyj osti 60 prosenttia Hernesaaren Ranta Oy:n osakkeista ja 70 prosenttia Suomen Siipiravintolat Oy:n osakkeista.

Joulukuussa 2015 Restamax Oyj merkitsi SuperPark Oy:n osakkeita 19,02 prosentin omistusosuutta vastaavan määrän. Superpark Oy käsitellään Restamax konsernissa osakkuusyrityksenä.

Tilikauden 2015 aikana päätettiin käynnistää useiden täysin omistettujen tytäryhtiöiden sulautumiset, tarkoituksena yksinkertaistaa konsernirakennetta ja tehostaa toimintaa. Sulautumissuunnitelmien mukaan Beefmax Oy, Baarisalkku Oy, Eiran Musiikkiteatteri Oy ja Barmax Oy sulautuvat Restamax Oyj:öön, Aleksanterin Ravintolat Oy ja Ruma Oy sulautuvat Priima-Ravintolat Oy:öön, Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy, Ravintola Wanha Posti Oy ja Wood Roasted Restaurants Oy sulautuvat Rengasravintolat Oy:öön ja JVP Security Oy ja Eiran Tivoli Oy sulautuvat Suomen Ravintolatoimi Oy:öön. Kaikki sulautumiset toteutuivat 1.1.2016.

#### **Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta**

Yhtiö ei harjoita varsinaista tutkimustoimintaa. Yhtiön kehitystoiminta käsittää pääasiassa uusien ravintolakonseptien kehittämistä ja jo olemassa olevien konseptien edelleen kehittämistä.

#### **Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (corporate governance statement)**

Restamax on laatinut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodinsuositusten mukaisesti. Selvitys on luettavissa yhtiön internetsivuilla [www.restamax.fi](http://www.restamax.fi).

Yleinen negatiivinen taloudellinen kehitys voi vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen. Suhdannetaantuma vaikuttaa kuluttajien ja yritysten ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen sekä muut kilpailuriskit yhtiön toimialalla voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Ravintola-ala on erittäin kilpailtu toimiala. Yhtiö kilpailee tuhansien muiden ravintolapalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa maantieteellisillä toiminta-alueillaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen ja yhtiön mahdollinen epäonnistuminen näihin muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hallinnassa sekä muut kilpailuun liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti yhtiön tai jonkin sen yksikön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä yhtiön osakkeiden arvoon.

Ravintola-alan suurimpia haasteita on ennakoida kuluttajien tarpeita, mieltymyksiä ja käyttäytymistä. Näihin tarpeisiin vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset, kuten yleinen ostovoiman kasvu ja ikärakenne. Restamax pyrkii kehittämään palvelukonseptiaan kuluttajien tarpeet ja mieltymykset ennakoivalla tavalla.

Yleinen vuokratason kehitys, vuokrien korotukset sekä alkoholin ja elintarvikkeiden hinnan ja palkkakustannusten nousu voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Erityisesti toimitilakulut muodostavat merkittävän osan Restamaxin liiketoiminnan kuluista. Restamaxin toimitilat ovat pääosin vuokratiloja, joten yleisellä vuokratasolla ja sen kehityksellä on suuri merkitys yhtiön liiketoimintaan. Vaikka Restamax pyrkii valitsemaan vuokraamansa toimitilat huolellisesti sekä solmimaan pitkäaikaisia ja edullisia vuokrasopimuksia, vuokrakustannukset saattavat nousta vuokratason yleisen kehityksen vuoksi sekä vuokranantajista johtuvista syistä. Myös merkittäväällä palkkakustannusten kohoamisella voi olla haitallinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen. Lisäksi alkoholin ja elintarvikkeiden hinnannousu voi heikentää Restamaxin myyntikatteita.

Sääntely-ympäristön, erityisesti anniskelu- ja elintarvikelainsäädännön muuttuminen sekä tulkintakäytännön vaihtelu voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxin harjoittama ravintola- ja yökerhotoiminta on Suomessa tarkoin säänneltyä. Hallinto- ja sääntelyviranomaiset tulkitsevat Restamaxiin sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka liittyvät muun muassa alkoholiin, anniskeluoikeuksiin sekä elintarvikkeisiin, elintarviketurvallisuuteen ja -hygieniaan. Viranomaistulkinnat ja -käytännöt saattavat lisäksi vaihdella merkittävästi eri alueilla. Laeissa ja määräyksissä asetetaan usein suhteellisen ankaria ja jopa taannehtivia vastuuta kustannuksista ja vahingoista. Restamax pyrkii harjoittamaan liiketoimintaansa kaikkien sitä koskevien lakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Restamaxin harjoittama liiketoiminta on merkittävältä osin luvanvaraista ja tarkkaan valvottua. Sääntelyn odottamaton muuttuminen voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, sillä Restamaxin liiketoiminta on merkittävässä määrin riippuvainen luvanvaraisista seikoista, kuten anniskeluluvista sekä luvista alkoholijuomien anniskeluajan jatkamiseen. Restamaxin liikevaihdosta huomattava osuus muodostuu alkoholijuomien myynnistä, mistä syystä anniskelulupien väliaikainen tai lopullinen peruuttaminen voi laskea Yhtiön myyntiä selvästi.

Yhtiölle kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä tai viranomaismenettelyssä voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxilla on laajaa toimintaa ympäri Suomea, ja sen konserniyhtiöt voivat joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä ja viranomaismenettelyissä sekä kanteissa, jotka liittyvät niiden toimintaan. Oikeudenkäyntien, viranomaismenettelyjen ja muiden vastakkainasetteluun perustuvien käsittelyjen tai kanteiden luonteen johdosta niiden lopputulosta on vaikea ennakoida, eikä tällaisten vireillä olevien tai tulevien menettelyjen tai kanteiden lopputuloksesta voi olla varmuutta. Mikä tahansa Restamaxille kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä, viranomaismenettelyssä tai kanteessa voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti tai jonkin sen yksikön sen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden arvoon. Tilinpäätöksessä 2014 mainitut avoinna olleet oikeudenkäynnit on sovittu tilikauden 2015 aikana. Sovintosopimuksella ei ollut merkittävää vaikutusta tilikauden 2015 tulokseen.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmius-, korko-, ja luottoriskit. Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja kasvuaan tulorahoituksella sekä oman ja vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella. Yhtiön rahoitusasemaan ja maksuvalmiuteen vaikuttavat tulevaisuuden rahavirrat ja niihin liittyvät riskitekijät sekä rahoituksen saatavuus. Konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta suurin osa suuntautuu ravintola-alalle. Näin ollen ravintolamarkkinassa tapahtuvat muutokset ja alan työllisyystilanne heijastuvat myös konsernin henkilöstövuokraustoimintaan. Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Liikearvot on testattu vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä. Näiden omaisuuserien arvonalentumistestauslaskelmien mukaan liikearvoissa ei ollut tapahtunut arvonalentumista.

Restamax Oyj:n toimitusjohtajan omistama FinnGastro Oy on tilikauden aikana maksanut pois 40.000,00 euron lainan, joka oli avoimena 31.12.2014 tilinpäätöksessä.

#### Osakkeenomistajat

Restamax Oyj:n osakepääoma oli tilikauden 2015 lopussa 150 000 euroa (150 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 16 379 620 kappaletta (16 379 620). Yhtiöllä on hallussaan 200 000 kappaletta (69 300) Restamax Oyj:n osakkeita, mikä vastaa noin 1,22 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Lisäksi Restamax Oyj:n tytäryhtiö Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:llä oli 31.12.2015 hallussa 43 500 osaketta (43 500), mikä vastaa noin 0,27 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiön osakasluettelon mukaan yhtiöllä oli 31.12.2015 1 610 (768) osakkeenomistajaa ja 14.3.2016 1 657 osakkeenomistajaa.

Yhtiön kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 14.3.2016 olivat:

| Osakkeenomistaja                        | Osakkeita (kpl) | %    |
|-----------------------------------------|-----------------|------|
| Mr Max Oy *                             | 7 362 994       | 45,0 |
| Niemi Mika                              | 2 236 789       | 13,7 |
| Sign Systems Finland Oy                 | 1 001 540       | 6,1  |
| Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt   | 766 760         | 4,7  |
| Niemi Hanna-Stiina                      | 469 237         | 2,9  |
| FinnGastro Oy **                        | 365 000         | 2,2  |
| Laakkonen Mikko                         | 340 000         | 2,1  |
| Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma | 271 566         | 1,7  |
| Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo   | 271 566         | 1,7  |
| JS-Resta Oy***                          | 269 347         | 1,6  |
| Yhteensä                                | 13 354 799      | 81,7 |

\* Hallituksen jäsenten Timo Laineen ja Mikko Aartion määräysvalta yhteisö.

\*\* Toimitusjohtaja Markku Virtasen määräysvalta yhteisö.

\*\*\* Talousjohtaja Jarno Suomisen määräysvalta yhteisö.

#### Hallituksen valtuudet

Varsinainen yhtiökokous 22.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään enintään 800.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla yhdessä tai useammassa erässä, huomioiden osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien osakkeiden enimmäismäärästä, seuraavin ehdoin: Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan kaupankäynnissä säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeista maksettava vastike on Restamax Oyj:n osakkeen säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssin päälistalla hankintapäivänä muodostuva hinta. Osakkeiden hankinnat toteutetaan NASDAQ Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa noin 4,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, joten osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistukseen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen valtuutus päätöksestä lukien.

Tilikaudella 2015 oli voimassa varsinainen yhtiökokouksen 23.4.2014 päätös, jolla yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: Hallitus voi valtuutuksen nojalla päättää enintään 1.500.000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 800.000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Hallitus voi käyttää valtuutusta yhdessä tai useammassa erässä. Uusia osakkeita voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatusti. Uusien osakkeiden antaminen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttaminen voidaan suorittaa myös apporttiomaisuutta vastaan tai käyttämällä merkitsijällä yhtiöltä olevaa saatavaa merkintähinnan tai osakkeista maksettavan määrän kuittaamiseen. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus voi valtuutuksen nojalla antaa optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat maksua vastaan saamaan uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita laissa mainituin edellytyksin. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 asti, ja se kumosi kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää osakeannista sekä osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

#### **Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat**

Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 1.1.2016 Turussa toimivan TOR-Palvelut Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminnan.

Restamax osti 2.1.2016 Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan. Lisäksi tilikauden päättymisen jälkeen on avattu Classic American Diner -ravintola Vantaalle kauppakeskus Jumboon sekä Pizzeria Bella Roma Jyväskylään.

#### **Vuoden 2016 näkymät**

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2016. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

| 000 euroa                                                                         | Liite | 1.1.2015-31.12.2015 | 1.1.2014-31.12.2014 |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|---------------------|---------------------|
| Liikevaihto                                                                       | 21    | 113 618,1           | 86 653,3            |
| Liiketoiminnan muut tuotot                                                        | 22    | 1 281,0             | 1 593,7             |
| Materiaalit ja palvelut                                                           | 23    | -28 361,2           | -28 394,6           |
| Henkilöstökulut                                                                   | 24    | -35 960,4           | -20 028,7           |
| Liiketoiminnan muut kulut                                                         | 26    | -34 041,5           | -27 815,2           |
| <b>Käyttökate</b>                                                                 |       | <b>16 535,8</b>     | <b>12 008,5</b>     |
| Poistot ja arvonalentumiset                                                       | 25    | -9 269,5            | -6 743,6            |
| <b>Liikevoitto</b>                                                                |       | <b>7 266,3</b>      | <b>5 264,9</b>      |
| Rahoitustuotot                                                                    | 27    | 41,5                | 107,1               |
| Rahoituskulut                                                                     | 27    | -1 236,5            | -655,5              |
| Rahoituskulut (netto)                                                             | 27    | -1 195,0            | -548,4              |
| <b>Voitto/tappio ennen veroja</b>                                                 |       | <b>6 071,3</b>      | <b>4 716,5</b>      |
| Tuloverot                                                                         | 28    | -1 977,9            | -1 086,7            |
| Laskennallisten verojen muutos                                                    | 17,28 | 715,3               | -295,9              |
| <b>Tilikauden tulos</b>                                                           |       | <b>4 808,8</b>      | <b>3 333,9</b>      |
| Jakautuminen                                                                      |       |                     |                     |
| Emoyhtiön omistajille                                                             |       | 5 050,0             | 3 450,7             |
| Määräysvallattomille omistajille                                                  |       | -241,1              | -116,9              |
| <b>Yhteensä</b>                                                                   |       | <b>4 808,8</b>      | <b>3 333,8</b>      |
| <b>Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos</b> |       |                     |                     |
| Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto                     | 7     | 0,31                | 0,22                |
| Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto   | 7     | 0,31                | 0,22                |
| <b>Konsernin laaja tuloslaskelma</b>                                              |       |                     |                     |
| <b>Tilikauden tulos</b>                                                           |       | <b>4 808,8</b>      | <b>3 333,8</b>      |
| Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen                                  |       |                     |                     |
| Myytavissä olevat rahoitusvarat                                                   | 14    | 0,0                 | 0,0                 |
| <b>Kauden laaja tulos yhteensä</b>                                                |       | <b>4 808,8</b>      | <b>3 333,8</b>      |
| Jakautuminen:                                                                     |       |                     |                     |
| Emoyhtiön omistajille                                                             |       | 5 050,0             | 3 450,7             |
| Määräysvallattomille omistajille                                                  |       | -241,1              | -116,9              |
| <b>Yhteensä</b>                                                                   |       | <b>4 808,8</b>      | <b>3 333,8</b>      |

Liitetiedot sivuilla 14 – 81 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

| 000 euroa                                                | Liite | 31.12.2015      | 31.12.2014      |
|----------------------------------------------------------|-------|-----------------|-----------------|
| <b>VARAT</b>                                             |       |                 |                 |
| <b>Pitkäaikaiset varat</b>                               |       |                 |                 |
| Aineettomat hyödykkeet                                   | 9     | 43 801,7        | 40 241,8        |
| Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet                     | 10    | 29 003,3        | 25 220,8        |
| Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä                   | 11    | 1 330,0         | 0,0             |
| Myytavissä olevat rahoitusvarat                          | 14    | 622,1           | 348,6           |
| Korolliset lainasaamiset                                 | 13    | 178,9           | 178,9           |
| Korottomat muut saamiset                                 | 13    | 996,6           | 900,2           |
| Laskennalliset verosaamiset                              | 17    | 568,1           | 275,7           |
| <b>Pitkäaikaiset varat yhteensä</b>                      |       | <b>76 500,6</b> | <b>67 166,0</b> |
| <b>Lyhytaikaiset varat</b>                               |       |                 |                 |
| Vaihto-omaisuus                                          | 12    | 2 054,8         | 1 994,3         |
| Korolliset lainasaamiset                                 | 13    | 67,5            | 83,3            |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset                          | 13    | 9 821,6         | 9 697,9         |
| Rahavarat                                                | 16    | 2 135,1         | 5 242,5         |
| <b>Lyhytaikaiset varat yhteensä</b>                      |       | <b>14 079,0</b> | <b>17 018,0</b> |
| <b>Varat yhteensä</b>                                    |       | <b>90 579,6</b> | <b>84 184,0</b> |
| <b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>                               |       |                 |                 |
| <b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>          |       |                 |                 |
| Osakepääoma                                              | 16    | 150,0           | 150,0           |
| Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto                   | 16    | 33 937,3        | 33 937,3        |
| Käyvän arvon rahasto                                     | 16    | -13,3           | -13,3           |
| Omat osakkeet                                            | 16    | -972,6          | -441,7          |
| Kertyneet voittovarot                                    | 16    | 6 293,1         | 5 197,6         |
| Oman pääoman ehtoinen laina                              | 16    | 220,0           | 220,0           |
| <b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä</b> |       | <b>39 614,5</b> | <b>39 049,9</b> |
| Määräysvallattomat omistajat                             | 16    | 428,9           | 354,8           |
| <b>Oma pääoma yhteensä</b>                               |       | <b>40 043,4</b> | <b>39 404,7</b> |
| <b>Pitkäaikaiset velat</b>                               |       |                 |                 |
| Laskennalliset verovelat                                 | 17    | 811,2           | 904,5           |
| Varaukset                                                | 18    | 93,2            | 80,3            |
| Rahoitusvelat                                            | 19    | 22 170,3        | 17 297,6        |
| Ostovelat ja muut velat                                  | 20    | 722,1           | 1 169,3         |
| <b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>                      |       | <b>23 796,8</b> | <b>19 451,7</b> |
| <b>Lyhytaikaiset velat</b>                               |       |                 |                 |
| Rahoitusvelat                                            | 19    | 9 227,9         | 7 046,1         |
| Ostovelat ja muut velat                                  | 20    | 17 511,6        | 18 281,5        |
| <b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>                      |       | <b>26 739,4</b> | <b>25 327,6</b> |
| <b>Velat yhteensä</b>                                    |       | <b>50 536,2</b> | <b>44 779,3</b> |
| <b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>                      |       | <b>90 579,6</b> | <b>84 184,0</b> |

Liitetiedot sivuilla 14 – 81 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

| Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma                                                                |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------|-----------------|----------------------------|------------------|--------------------------|--------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------|------------------------|
| 000 euroa                                                                                               | Liite | Osake-<br>pääoma | SVOP            | Käyvän<br>arvon<br>rahasto | Omat<br>osakkeet | Kertyneet<br>voittovarot | Oman<br>pääoman<br>ehtoinen<br>laina | Yhteensä        | Määräys-<br>vallat-<br>tomien<br>omistajien<br>osuus | Oma pääoma<br>yhteensä |
| <b>Oma pääoma 1.1.2014</b>                                                                              | 16    | <b>150,0</b>     | <b>24 352,3</b> | <b>-13,3</b>               | <b>0,0</b>       | <b>3 556,5</b>           | <b>0,0</b>                           | <b>28 045,5</b> | <b>250,8</b>                                         | <b>28 296,3</b>        |
| <b>Katsastuskauden laaja tulos</b>                                                                      |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
| Tilikauden tulos                                                                                        |       |                  |                 |                            |                  | 3 450,7                  |                                      | 3 450,7         | -116,9                                               | 3 333,8                |
| <b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>                                                                  |       | 0,0              | 0,0             | 0,0                        | 0,0              | 3 450,7                  | 0,0                                  | 3 450,7         | -116,9                                               | 3 333,8                |
| <b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>                                                                    |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
| Oman pääoman ehtoiset lainat                                                                            | 16    |                  |                 |                            |                  |                          | 220,0                                | 220,0           |                                                      | 220,0                  |
| Osingonjako                                                                                             | 16    |                  |                 |                            |                  | -1 474,2                 |                                      | -1 474,2        | -357,3                                               | -1 831,5               |
| Osakeanti                                                                                               |       |                  | 9 585,0         |                            |                  |                          |                                      | 9 585,0         |                                                      | 9 585,0                |
| Omien osakkeiden hankinta                                                                               |       |                  |                 |                            | -441,7           |                          |                                      | -441,7          |                                                      | -441,7                 |
| Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset,<br>jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa |       |                  |                 |                            |                  | -335,5                   |                                      | -335,5          | 578,2                                                | 242,7                  |
| <b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>                                                           |       | 0,0              | 9 585,0         | 0,0                        | -441,7           | -1 809,7                 | 220,0                                | 7 553,6         | 220,9                                                | 7 774,5                |
| <b>Oma pääoma 31.12.2014</b>                                                                            | 16    | <b>150,0</b>     | <b>33 937,3</b> | <b>-13,3</b>               | <b>-441,7</b>    | <b>5 197,6</b>           | <b>220,0</b>                         | <b>39 049,9</b> | <b>354,8</b>                                         | <b>39 404,7</b>        |

| Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma                                                                |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------|-----------------|----------------------------|------------------|--------------------------|--------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------|------------------------|
| 000 euroa                                                                                               | Liite | Osake-<br>pääoma | SVOP            | Käyvän<br>arvon<br>rahasto | Omat<br>osakkeet | Kertyneet<br>voittovarot | Oman<br>pääoman<br>ehtoinen<br>laina | Yhteensä        | Määräys-<br>vallat-<br>tomien<br>omistajien<br>osuus | Oma pääoma<br>yhteensä |
| <b>Oma pääoma 1.1.2015</b>                                                                              | 16    | <b>150,0</b>     | <b>33 937,3</b> | <b>-13,3</b>               | <b>-441,7</b>    | <b>5 197,6</b>           | <b>220,0</b>                         | <b>39 049,9</b> | <b>354,8</b>                                         | <b>39 404,7</b>        |
| <b>Katsastuskauden laaja tulos</b>                                                                      |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
| Tilikauden tulos                                                                                        |       |                  |                 |                            |                  | 5 050,0                  |                                      | 5 050,0         | -241,1                                               | 4 808,8                |
| <b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>                                                                  |       | 0,0              | 0,0             | 0,0                        | 0,0              | 5 050,0                  | 0,0                                  | 5 050,0         | -241,1                                               | 4 808,8                |
| <b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>                                                                    |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 |                                                      |                        |
| Osingonjako                                                                                             | 16    |                  |                 |                            |                  | -3 565,5                 |                                      | -3 565,5        | -380,4                                               | -3 945,9               |
| Omien osakkeiden hankinta                                                                               |       |                  |                 |                            | -530,9           |                          |                                      | -530,9          |                                                      | -530,9                 |
| Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset,<br>jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa |       |                  |                 |                            |                  | -389,0                   |                                      | -389,0          | 378,7                                                | -10,3                  |
| Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat,<br>jotka johtivat muutokseen määräysvallassa        |       |                  |                 |                            |                  |                          |                                      |                 | 317,0                                                | 317,0                  |
| <b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>                                                           |       | 0,0              | 0,0             | 0,0                        | -530,9           | -3 954,4                 | 0,0                                  | -4 485,4        | 315,3                                                | -4 170,1               |
| <b>Oma pääoma 31.12.2015</b>                                                                            | 16    | <b>150,0</b>     | <b>33 937,3</b> | <b>-13,3</b>               | <b>-972,6</b>    | <b>6 293,1</b>           | <b>220,0</b>                         | <b>39 614,5</b> | <b>428,9</b>                                         | <b>40 043,4</b>        |

Liitetiedot sivuilla 14 – 81 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

| 000 euroa                                                        | 2015             | 2014             |
|------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Liiketoiminnan rahavirta</b>                                  |                  |                  |
| Tilikauden voitto                                                | 4 808,8          | 3 333,8          |
| Oikaisut:                                                        |                  |                  |
| Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa                     | -61,2            | -106,9           |
| Poistot ja arvonalentumiset                                      | 9 269,5          | 6 743,6          |
| Rahoituskulut (netto)                                            | 1 195,0          | 548,4            |
| Verot                                                            | 1 262,5          | 1 382,6          |
| <b>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</b>                    | <b>16 474,7</b>  | <b>11 901,5</b>  |
| Käyttöpääoman muutokset:                                         |                  |                  |
| Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys(-)/vähennys(+)        | -1 657,4         | 1 903,6          |
| Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)                      | 170,2            | -154,0           |
| Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)        | -2 013,6         | -2 165,8         |
| <b>Käyttöpääoman muutos</b>                                      | <b>-3 500,8</b>  | <b>-416,2</b>    |
| Saadut osingot                                                   | 0,0              | 4,8              |
| Maksetut korot ja muut rahoituskulut                             | -1 092,1         | -876,9           |
| Saadut korot                                                     | 41,0             | 245,5            |
| Maksetut verot                                                   | 434,6            | -2 666,6         |
| <b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>                             | <b>12 357,3</b>  | <b>8 192,1</b>   |
| <b>Investointien rahavirta</b>                                   |                  |                  |
| (*) Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit                   | 0,0              | 11 000,0         |
| Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)      | -10 491,6        | -10 082,6        |
| Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)          | -121,2           | 1 880,3          |
| Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla | -3 602,2         | -13 319,0        |
| Liiketoimintakaupat, hankinnat (-)                               | -1 683,7         | -4 675,1         |
| Liiketoimintakaupat, myynnit (+)                                 | 149,6            | 134,7            |
| Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)            | -0,5             | 0,0              |
| Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit (+)             | 66,7             | 0,0              |
| Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet                                    | -1 330,0         | 0,0              |
| <b>Investointien nettorahavirta</b>                              | <b>-17 012,9</b> | <b>-15 061,7</b> |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                                     |                  |                  |
| Omien osakkeiden hankinta (-)                                    | -530,5           | -250,3           |
| Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)                               | 11 000,0         | 20 100,0         |
| Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)                       | -4 404,5         | -10 191,8        |
| Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)          | -227,6           | 1 547,9          |
| Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset (-)                          | -55,3            | -88,3            |
| Maksetut osingot                                                 | -4 233,8         | -2 039,6         |
| <b>Rahoituksen nettorahavirta</b>                                | <b>1 548,2</b>   | <b>9 077,9</b>   |
| <b>Rahavarojen muutos</b>                                        | <b>-3 107,4</b>  | <b>2 208,3</b>   |
| <b>Rahavarat 1.1.</b>                                            | <b>5 242,5</b>   | <b>3 034,2</b>   |
| <b>Rahavarat 31.12.</b>                                          | <b>2 135,1</b>   | <b>5 242,5</b>   |
| <b>Muutos</b>                                                    | <b>-3 107,4</b>  | <b>2 208,3</b>   |

Liitetiedot sivuilla 14 – 81 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

(\*) varat investoitu korkorahastoon, josta varat realisoitavissa kahdessa päivässä

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Restamax Oyj (jäljempänä ”Yhtiö”), jonka kotipaikka on Tampere ja postiosoite Hatanpään valtatie 1 B, 33100 Tampere, Suomi. Konsernin päätoimiala on ravintola- ja henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen (1.8.2014 alkaen). Yhtiön suurin osakkeenomistaja on Mr Max Oy, kotipaikka Tampere.

Restamax Oyj tytäryhtiöineen (yhdessä ”Restamax” tai ”Konserni”) on suomalainen ravintola- ja henkilöstövuokrausalan konserni, jonka toiminta on keskittynyt kokonaisuudessaan Suomeen. Konserniin kuuluu yhteensä 111 seurustelu- ja ruokaravintolaa sekä yökerhoa eri puolilla maata, joista 102 on omassa operoinnissa ja 9 vuokrattuna. Konsernilla on myös muuta ravintola-alaa tukevaa toimintaa. Konsernin ravintolakonsepteihin kuuluvat mm. Viihde maailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse sekä viihdekeskukset Galaxie ja Space Bowling & Billiards.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta [www.restamax.fi](http://www.restamax.fi) tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista edellä mainitusta osoitteesta.

Restamax Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4.4.2016 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Tämä on Restamax-konsernin neljäs tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja ja niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jollei laadintaperiaatteissa ole muuta mainittu.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konserni on soveltanut 1.1.2015 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2011-2013* (voimaan EU:ssa 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

## 2 Johdon harkintaa edellyttämät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

### Arvioiden käyttö

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat raportoituihin lukuihin. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä oletukset ja arviot vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat aikaisempaan kokemukseen, markkinatietoihin ja lukuisiin muihin kohtuullisina pidettäviin oletuksiin, mutta toteutuvat luvut voivat poiketa näistä arvioista erilaisten oletusten tai olosuhteiden vuoksi. Johto joutuu käyttämään harkintaa noudattaessaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja tekemään arvioita esimerkiksi tuloveroihin, liikearvon arvonalentumistestauksiin sekä varauksiin ja ehdollisiin velkoihin liittyen. Nämä periaatteet ja arviot edellyttävät johdolta subjektiivisia ja monimutkaisia harkintaan perustuvia arvioita, kuten arvioita luonteeltaan epävarmojen tekijöiden vaikutuksesta.

### Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisella edellisiiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen ja tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arvioita tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

#### Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Arvonalentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään vuosittain ja tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Diskonttauksessa käytetyssä korossa on huomioitu toimialakohtaisia tekijöitä.

Testauksessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää arvioidaan budjetein, ennustein ja terminaalikausin, ja laskelmien herkkyyttä analysoidaan muun muassa diskonttokoron, kannattavuuden ja jäännösarvojen kasvutekijän muutoksien osalta. Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa arvonalentumisia hyödykkeiden käypiin arvoihin tai liikearvoihin. Arviot koskevat tuotteiden odotettuja myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua hintakehitystä ja diskonttokorkoa.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäroryitykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäroryityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan tuloksi.

Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääomanehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäroryityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäroryityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä osuus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joiden äänivallasta konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrityksen velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksista esitetään omana eränään liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrityksen muihin laajan tulokseen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Restamax Oyj:n ja sen omistamat tytäryhtiöt tytäryrityksineen. Konsernitilinpäätökseen yhdistelty tytär- ja osakkuusyritykset on eritelty liitteessä 31.

### Segmenttiraportointi

Konsernin toimintasegmentit, jotka ovat myös raportoitavia segmenttejä, ovat konsernin strategiset liiketoimintayksiköt: ravintolat ja henkilöstövuokraus. Nämä liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen strategian käyttöä. Konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta ja tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä. Konserni toimii yksinomaan kotimaisilla markkinoilla.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Konsernin varoja ja velkoja ei kohdisteta eikä seurata segmenttikohtaisesti sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien käyttökatteeseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin.

### Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittamisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Konsernilla on vähäisiä ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Alkuperäinen hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös toimialalle tyypillisesti määräväljain suoritettavia ravintoloiden vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenoja, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelytöistä.

Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä lasketaan degressiivisinä jäännösarvopoistoina tai tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

Koneet ja kalusto jäännösarvopoisto 25.0 %

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot 5–10 vuotta

Rakennukset 30 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa oikaistaan arvonalentumisilla. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo olisi alentunut. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 - standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Konsernin aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liiketoimintojen yhdistämisissä syntyneistä liikearvoista, liiketoimintojen yhdistämisissä yksilöidyistä muista aineettomista hyödykkeistä, kuten nimenkäyttöoikeudet, kilpailukieltosopimukset ja edulliset vuokrasopimukset.

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisen varalta. Sellaisilla kilpailukieltosopimuksilla, jotka ovat voimassa toistaiseksi, katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Liikearvo ja edellä mainitut kilpailukieltosopimukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä yksilöidyt rajallisen taloudellisen vaikutusajan omaavat muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista, ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti. Tällaiset aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoina niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa seuraavasti:

|                             |             |
|-----------------------------|-------------|
| Nimenkäyttöoikeus           | 5–10 vuotta |
| Kilpailukiello (rajalliset) | 2–3 vuotta  |
| Edulliset vuokrasopimukset  | 2–10 vuotta |
| Asiakassopimukset           | 3–10 vuotta |

Konsernilla ei ole ollut tutkimus- ja kehittämismenoja vuosina 2014–2015.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköjen ryhmän tasolla, eli sillä alimmalla tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään tai rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei kuitenkaan peruta missään tilanteessa.

#### Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Tällaisella sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, tai mikäli ei ole varmuutta omistusoikeuden siirtymisestä vuokralle ottajalle vuokrakauden päätyttyä, poistot tehdään taloudellista vaikutusaikaa lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu saman suuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

#### Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

#### Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut arvonalisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää ravintoloiden ruokien raaka-aineita sekä alkoholi- ja tupakkatuotteita.

#### Eläkevelvoitteet

Eläkevelvoitteet luokitellaan etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin lakisääteiset eläkejärjestelyt Suomessa on luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja eläkejärjestelyyn, eläkevakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

## Tuloutusperiaatteet

### Tavaroiden myynti

Konsernin liikevaihto muodostuu pääasiassa ravintolaliiketoiminnan juomien, ruoan ja savukkeiden myynneistä.

Kirjattavan tuoton määrä myyntihetkellä muodostuu myydystä tavarasta saadun tai saatavan vastikkeen käyvästä arvosta vähennettynä arvonlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia.

### Palvelujen myynti

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Palveluiden myynti luetaan myös konsernin liikevaihtoon.

Konsernin palvelujen myynti muodostuu henkilöstövuokrausliiketoiminnan myynneistä, saaduista mainos-, markkinointi- tai vastaavan tilan myynneistä saaduista tuotoista sekä lipputuloista.

### Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

### Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

### Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi, ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriiin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

### Käyttökate ja liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele käyttökateen tai liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt ne seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään käyttökateen alapuolella; liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun käyttökatteesta vähennetään poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Kurssierot sisältyvät käyttökatteeseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

### Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

### Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

#### Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään edellä mainittujen rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän.

Rahoitusvarojen kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun konserni menettää erän määräysvallan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, kuten johdannaiset ja korkorahastot, tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen tai rahan luovuttamisesta velalliselle. Lainoja ja muita saamisia ei noteerata toimivilla markkinoilla, ja niihin liittyvät maksut ovat kiinteistä tai määritettävissä. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja osuuksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Konsernin rahoitusvelat kuuluvat IAS 39 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintamenoön arvostettaviin rahoitusvelkoihin ja ne muodostuvat rahoituslaitoslainoista, ostoveloista ja muista rahoitusveloista. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoön. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

#### Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenon merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääomanehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista tai muista saamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että vastapuoli ei pysty suoriutumaan veloitteestaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

#### Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä, vaadittaessa nostettavista olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta aiheutuneet transaktiomenot jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden tai muiden omien oman pääomanehtojen instrumenttien liikkeeseenlaskusta tai hankinnasta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt menot kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Osingonjako

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (\*-merkittyjä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.)

- IAS 19:n *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset järjestelyt: Työntekijöiden maksamat maksut* (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, miten yhtiön tulisi käsitellä kirjanpidossa työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja etuuspohjaiseen järjestelyyn silloin, kun nämä maksut on kytketty työntekijän palvelusvuosien lukumäärään. Muutos sallii myös käytännöllisen apukeinon tilanteissa, joissa maksujen määrä on riippumaton palvelusvuosien määrästä. Tällöin maksut voidaan, mutta ei velvoiteta, kirjata työsuoritukseen perustuvan menon oikaisuksi kaudella, jolloin työsuoritus vastaanotetaan. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010-2012 (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset vastaavat olennaisuuden periaatteen käytännön soveltamisesta esitettyihin kommentteihin tilanteissa, joissa IAS 1:n sanamuoto on tulkittu estävän harkinnan käyttöä. Erityisesti, yhtiön ei tulisi vähentää tilinpäätöksensä ymmärrettävyyttä sisällyttämällä olennaisen tiedon joukkoon epäolennaista tietoa tai yhdistämällä olennaista eri luonteista tai tarkoitusta sisältävää tietoa keskenään. Jonkin IFRS-standardin edellyttämää erityistä liitetietoa ei tarvitse antaa epäolennaisesta tiedosta. Konserni tulee arvioimaan muutosten mahdollisia vaikutuksia.

- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012-2014 (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 27 *Erillistilinpäätös* muutos *Pääomaosuusmenetelmä erillistilinpäätöksessä* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat erillistilinpäätöstä ja sallivat pääomaosuusmenetelmän käyttämisen aikaisempien vaihtoehtojen lisäksi arvostaa sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin joko hankintamenoa tai käypää arvoa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Tuottavat hyödykkeet* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos määrittelee tuottavan biologisen hyödykkeen ja edellyttää tämän määritelmän täyttävien biologisten hyödykkeiden käsittelyä osana aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä IAS 16:n mukaisesti IAS 41:n soveltamisen sijaan. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

· IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet* muutos *Selvennys hyväksyttävistä poistomenetelmistä* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella IAS 16 -standardiin kielletään aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. IAS 38 -standardin muutoksilla lisätään standardiin lähtökohtainen oletus, että myyntituotot eivät ole asianmukainen perusta aineettomien hyödykkeiden poistojen määrittelylle. Muutoksia sovelletaan ei-takautuvasti. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

· IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* muutos *Yhdistelemisen poikkeuksen soveltaminen\** (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla selvennetään, että konsernitilinpäätöksen laatimatta jättämisen poikkeus on olemassa emoyhtiölle, joka on sijoitusyhtiön tytäryhtiö, siitä huolimatta, että sijoitusyhtiö arvostaa kaikki tytäryhtiönsä käypään arvoon IFRS 10:n mukaisesti. Tästä seurauksena myös IAS 28 on selvennetty siten, että pääomaosuusmenetelmän soveltamisen poikkeus on myös käytettävissä osakkuus- tai yhteisyrityksen sijoittajalle, jos tämä sijoittaja on sijoitusyhtiön tytäryhtiö arvostaen kaikki tytäryhtiönsä käypään arvoon. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

· IFRS 11:n *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarjoaa lisäohjeistusta yhteisen toiminnon omistusoosuuden hankintaan silloin, kun yhteinen toiminto harjoittaa liiketoimintaa IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* -standardin määritelmän mukaisesti. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

· IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista\** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhtiön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadakseen yhtiön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluita vastiketta vastaan. Standardin peruseriaatteena on, että yhtiön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhtiö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. Yhtiö voi valita soveltavansa standardia joko takautuvasti tai muokattuna soveltaen standardia vain standardiin siirtymispäivänä avoinna oleviin sopimuksiin. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

· IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset\** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yhtiön liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu "taloudellisen yhteyden" -periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapahtuman syntymistä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan, yhtiö kirjaa aina odotettavissa olevat luottotappiot ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätöspäivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

· IFRS 16 *Vuokrasopimukset\** julkaistiin tammikuussa 2016 (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimuksiin liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämisen- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrakausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrakohteen arvo ole matala. Vuokralle antajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. IFRS 16:n mukainen vuokralle antajan vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittely on olennaisilta osin muuttumaton nykyisiin standardeihin verrattuna. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan joillekin rahoitusriskeille, mukaan lukien korkojen muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittaessa instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista, jotka on laskettu liikkeeseen muuttuvakorkoisina. Konserni ei tällä hetkellä suojaa korkoriskiä. Lainojen korot vaihtelevat 3-6 kk:n euriborin + 1,45 – 2,25 % marginaalin mukaan.

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Tilinpäätöspäivänä 100.0 % luotoista oli muuttuvakorkoisia.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää mm. analysoimalla kuukausittain ravintoloiden käyttöastetta, myynnin kehitystä ja investointitarpeita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Talousjohtaja analysoi mahdollisen lisärahoituksen tarpeen.

Konserni rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä tarpeen mukaan useampia rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernin rahoituksen toiminnassa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko käteiselle.

Konsernin maksuvalmius säilyi vuoden 2015 aikana hyvänä. Vuoden lopussa rahavarat olivat yhteensä 2.135,1 tuhatta euroa (5 242,5 31.12.2014), jonka lisäksi konsernilla oli käytettävissään nostamattomia vahvistettuja tililimiittejä yhteensä n. 3,0 miljoonaa euroa (31.12.2014 11,8 miljoonaa euroa).

Vuoden aikana konserni nosti 11.500,0 tuhatta euroa uutta pitkäaikaista rahoitusta investointien rahoittamiseen. Näiden rahoitusjärjestelyjen laina-ajat ovat 5-6 vuotta. Konsernin korollisen bruttovelan keskimääräinen vuosikorko vuonna 2015 oli noin 2,3 % (2,5 % vuonna 2014).

Tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan lainantantajille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Tilikauden 2015 aikana konserni on kyennyt täyttämään lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät tiettyihin operatiivisiin rahavirtatavoitteisiin, omavaraisuusasteeseen ja investointien määrään.

Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut, pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut.

### 31.12.2015

| Milj. euroa   | Liite | Tase-arvo | Raha-virta | Alle 1 vuosi | 1-2 vuotta | 2-5 vuotta | yli 5 vuotta |
|---------------|-------|-----------|------------|--------------|------------|------------|--------------|
| Rahoitusvelat | 19    | 31 398,1  | 33 288,0   | 10 105,6     | 14 295,2   | 8 887,2    | 0,0          |

### 31.12.2014

| Milj. euroa   | Liite | Tase-arvo | Raha-virta | Alle 1 vuosi | 1-2 vuotta | 2-5 vuotta | yli 5 vuotta |
|---------------|-------|-----------|------------|--------------|------------|------------|--------------|
| Rahoitusvelat | 19    | 24 343,7  | 25 877,1   | 7 836,5      | 5 549,0    | 11 377,5   | 1 114,1      |

### Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset. Konsernissa pääasiallinen maksutapa on käteiskauppa. Henkilöstövuokraussegmentin liiketoiminta perustuu laskutusmyyntiin. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin talousjohdolle.

Ravintolasegmentin saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Ravintolasegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä minimoidaan lyhyillä maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla ja tehokkailla perintätoimilla.

Henkilöstövuokraussegmenttiin liittyy sen liiketoiminnan luonteeseen ja toimialalle tavanomainen luottotappioriski myyntisaamisten osalta. Lisäksi henkilöstövuokraussegmentin tietyille suurille asiakkaille on maksettu markkinointitukea, jonka ansainta perustuu asiakkaiden tuleviin ostoihin ja niistä syntyvien myyntisaatavien maksuihin. Henkilöstövuokraussegmentissä tiettyjen suurten asiakkuuksien myyntisaatavat ja markkinointituet yhdessä muodostavat konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Henkilöstövuokraussegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä pyritään minimoidaan saatavien maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla, tehokkailla perintätoimilla ja asiakkaiden luottokelpoisuusvaatimusten tarkistamisella sekä osittain myös erilaisilla vakuusjärjestelyillä.

Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Saamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 13, Saamiset.

Tilikauden aikana konsernilla oli tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita 477,3 tuhatta euroa (2015) ja 177,0 tuhatta euroa (2014).

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon, pääomalainojen ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

| Milj. euroa           | 2015     | 2014     |
|-----------------------|----------|----------|
| Korolliset velat      | 31 598,1 | 24 343,7 |
| Korolliset saamiset   | -150,3   | -157,3   |
| Rahavarat             | -2 135,1 | -5 242,5 |
| Nettovelat            | 29 312,7 | 18 943,9 |
| Oma pääoma yhteensä   | 40 043,4 | 39 404,7 |
| Nettovelkaantumisaste | 73,2 %   | 48,1 %   |

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2015

Konserni osti 20.5.2015 20,0 %:n lisäosuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 100 %. Kauppahinta oli 1 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 4,2 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyi 4,3 tuhatta euroa.

Konserni on 30.4.2015 hankkinut 20,0 % lisäosuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen koko osakekannan. Kauppahinta oli 500,0 euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 380,6 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyivät 372,1 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2014

Konserni on syyskuussa 2014 hankkinut 22,0 % lisäosuuden Suomen Diner Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 80 %. Kauppahinta oli 0,5 tuhatta euroa. Suomen Diner Ravintolat Oy:n nettovarallisuuden (ilman liikearvoa) kirjanpitoarvo oli -628,4 tuhatta euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 138,3 tuhatta euroa ja voittovarot kasvoivat 138,8 tuhatta euroa.

Tilikauden 2015 hankinnatHankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj osti Oulussa sijaitsevien Tivoli ja Apollo- yökerhojen sekä Porissa sijaitsevan Cabaret yökerhon liiketoiminnot 31.12.2014 toteutetulla kaupalla. Yökerhojen liiketoiminnot siirtyivät Restamaxin omistukseen 1.1.2015.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan 20.2.2015 päivättyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj osti 2.4.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Italpal Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj osti 1.6.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Levin Ravintolakatu Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Northmax Oy osti Oulussa sijaitsevan Ravintola Glorian ja Pub Glorian ravintolaliiketoiminnot heinäkuussa 2015.

Restamax Oyj osti 1.10.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Suomen Siipiravintolat Oy:n osakekannasta 70 % ja Hernesaaren Ranta Oy:n osakekannasta 60 % .

|                                                              | Liite | Kirjatut arvot |
|--------------------------------------------------------------|-------|----------------|
| Aineelliset hyödykkeet                                       | 10    | 2 114,9        |
| Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet                         | 9     | 1 494,2        |
| Sijoitukset                                                  | 14    | 682,2          |
| Vaihto-omaisuus                                              |       | 230,8          |
| Lyhytaikaiset saamiset                                       |       | 640,9          |
| Rahavarat                                                    |       | <u>391,2</u>   |
| Varat yhteensä                                               |       | 5 554,2        |
| Laskennallinen verovelka                                     | 17    | 327,9          |
| Muut velat                                                   |       | <u>2 481,8</u> |
| Velat yhteensä                                               |       | 2 809,7        |
| Nettovarallisuus                                             |       | 2 744,6        |
| Liikearvon syntyminen hankinnoissa:                          |       |                |
| Kokonaisvastike                                              |       | 6 248,6        |
| Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus |       | 2 744,6        |
| Määräysvallattomien omistajien osuus                         |       | <u>-317,0</u>  |
| Liikearvo                                                    |       | 3 821,1        |

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.821,1 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalvelu liiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 1.490,0 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2015 liikevaihtoon oli 9.625,5 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 793,6 tuhatta euroa.

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Yhtiö ja Hans Välimäen omistama Hans Välimäki Oy ovat perustaneet yhteisyritys Gastromax Oy:n, jonka omistus jakautuu siten, että Restamax omistaa 70 prosenttia ja Hans Välimäki Oy omistaa 30 prosenttia. Yhteisyritys on ostanut 1.2.2014 Hans Välimäen eri yhtiöiden kautta osittain omistamat, Helsingissä ja Tampereella huvipuistoissa sijaitsevat Midhill-ravintolat sekä kahden muun ravintolan liiketoiminnot. Ostettujen liiketoimintojen kauppahinta oli yhteensä 1 200,5 tuhatta euroa.

Hankittujen liiketoimien varojen arvon määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                         | Liite | Kirjatut arvot |
|-----------------------------------------|-------|----------------|
| Tavaramerkki                            | 9     | 700,0          |
| Edullinen vuokrasopimus                 | 9     | 210,0          |
| Aineelliset hyödykkeet                  | 10    | 265,0          |
| Vaihto-omaisuus                         | 12    | 20,9           |
| Laskennalliset verosaamiset             | 18    | <u>4,1</u>     |
| Varat yhteensä                          |       | 1 200,0        |
| <br>Nettovarallisuus                    |       | <br>1 200,0    |
| <br>Liikearvon syntyminen hankinnoissa: |       |                |
| Kokonaisvastike                         |       | 1 200,5        |
| Hankitun                                |       | <u>1 200,0</u> |
| Liikearvo                               |       | 0,5            |

Restamax Oyj osti 4.3.2014 Rengasravintolat Oy:n koko osakekannan. Yrityskauppa kattoi Rengasravintolat Oy:n ja sen täysin omistamien tytäryhtiöiden 16 ravintolaa Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä ja Porissa. Ostetun liiketoiminnan vuoden 2013 liikevaihto oli 18,1 miljoonaa euroa, käyttökate 4,2 miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,5 miljoonaa euroa. Yritystoston kauppahinta oli 8,1 miljoonaa euroa rahana ja 2.130.000 kappaletta ostajan myyjille osakeannilla suuntaamia uusia Restamax Oyj:n osakkeita (arvoltaan 28.2.2014 noin 9,5 miljoonaa euroa). Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 11.3.2014 ja ne oikeuttivat tilikaudelta 2013 jaettavaan osinkoon. Osakkeita koskeva listalleottopäätös tehtiin 17.4.2014. Edellä mainitun osakeannin rekisteröinnin jälkeen Restamax Oyj:n osakekanta koostuu 16.379.620 osakkeesta ja äänestä.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                                              | Liite | Kirjatut arvot |
|--------------------------------------------------------------|-------|----------------|
| Tavaramerkki                                                 | 9     | 2 810,0        |
| Aineelliset hyödykkeet                                       | 10    | 1 281,0        |
| Sijoitukset                                                  | 14    | 27,6           |
| Pitkäaikaiset saamiset                                       | 13    | 1 291,2        |
| Vaihto-omaisuus                                              | 12    | 433,3          |
| Lyhytaikaiset saamiset                                       | 13    | 1 379,7        |
| Rahavarat                                                    | 15    | <u>2 213,2</u> |
| Varat yhteensä                                               |       | 9 436,0        |
| <br>                                                         |       |                |
| Rahoitusvelat                                                | 19    | 3 462,3        |
| Muut velat                                                   | 20    | 3 132,8        |
| Laskennallinen verovelka                                     | 17    | <u>562,0</u>   |
| Velat yhteensä                                               |       | 7 157,0        |
| <br>                                                         |       |                |
| Nettovarallisuus                                             |       | 2 278,9        |
| <br>                                                         |       |                |
| Liikearvon syntyminen hankinnoissa:                          |       |                |
| <br>                                                         |       |                |
| Kokonaisvastike                                              |       | 17 692,0       |
| Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus |       | <u>2 278,9</u> |
| Liikearvo                                                    |       | 15 413,1       |

Restamax-konserni osti pääosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta ja asiakassopimuskannasta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet tietyistä henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä. Liiketoiminta yhdistellään Restamax -konserniin 1.8.2014 alkaen ja raportoidaan omana segmenttinään. Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 7,7 miljoonaa euroa lisättynä ostettujen tytäryhtiöiden tilinpäätöksien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, lisäkauppahinta on noin 0,3 miljoonaa euroa. Kauppahinta maksetaan rahana. Kauppahinnasta noin 7,0 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 1.8.2014. Kauppahinnasta 0,7 miljoonaa euroa maksetaan myyjälle 24 tasaeränä kuukausittain alkaen 1.9.2014. Lopullinen kauppahinta määräytyy tilinpäätöksen 31.7.2014 perusteella viimeistään 31.12.2014, johon mennessä myös ostettujen yhtiöiden tilinpäätöksien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotus maksetaan myyjälle.

Hankitun henkilöstövuokrausliiketoiminnan ja tytäryhtiöiden varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                                                  | Liite  | Kirjatut arvot     |
|------------------------------------------------------------------|--------|--------------------|
| Aineettomat hyödykkeet                                           | 9      | 1 470,0            |
| Aineelliset hyödykkeet                                           | 10     | 36,0               |
| Lyhytaikaiset saamiset                                           | 13     | 6 201,2            |
| Laskennallinen verosaaminen                                      | 17     | 9,0                |
| Rahavarat                                                        | 15     | <u>115,5</u>       |
| Varat yhteensä                                                   |        | 7 831,6            |
| <br>Muut velat                                                   | <br>20 | <br><u>4 539,6</u> |
| Velat yhteensä                                                   |        | 4 539,6            |
| <br>Nettovarallisuus                                             |        | <br>3 292,0        |
| <br>Liikearvon syntyminen hankinnoissa:                          |        |                    |
| <br>Kokonaisvastike                                              |        | <br>7 999,8        |
| <br>Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus |        | <br>3 292,0        |
| <br>Määräysvallattomien omistajien osuus                         |        | <br><u>-22,4</u>   |
| Liikearvo                                                        |        | 4 730,2            |

Restamax-konsernin alakonserni, henkilöstöpalveluliiketoimintaa harjoittava Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 15.9.2014 75 % Kuopion alueella toimivasta Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:stä. Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on 0,5 miljoonaa euroa lisättynä ostettavien osakkeiden osuudella yhtiön sijoitusten ja vaihtuvien vastaavien yhteismäärän ja vieraan pääoman erotuksella 31.8.2014. Lisäksi yrityskauppaan liittyy 0,1 miljoonan euron lisäkauppahintaerä, joka maksetaan 31.12.2016, mikäli tietyt lisäkauppahinnan ehdot täyttyvät. Kauppahinta maksetaan rahana.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                                              | Liite | Kirjatut arvot |
|--------------------------------------------------------------|-------|----------------|
| Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet                         | 9     | 400,0          |
| Aineelliset hyödykkeet                                       | 10    | 5,8            |
| Sijoitukset                                                  | 14    | 191,4          |
| Lyhytaikaiset saamiset                                       | 13    | 380,0          |
| Laskennallinen verosaaminen                                  | 17    | 2,8            |
| Rahavarat                                                    | 15    | <u>162,3</u>   |
| Varat yhteensä                                               |       | 1 142,3        |
| Laskennallinen verovelka                                     | 17    | 80,0           |
| Muut velat                                                   | 20    | <u>661,9</u>   |
| Velat yhteensä                                               |       | 741,9          |
| Nettovarallisuus                                             |       | 400,4          |
| Liikearvon syntyminen hankinnoissa:                          |       |                |
| Kokonaisvastike                                              |       | 639,8          |
| Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus |       | 400,4          |
| Määräysvallattomien omistajien osuus                         |       | <u>-100,1</u>  |
| Liikearvo                                                    |       | 339,6          |

Restamax Oyj osti 6.10.2014 65 % Tunturimax Oy:n osakekannasta. Kauppahinta muodostui kiinteästä osasta, jonka määrä oli 1,3 miljoonaa euroa, joka suoritettiin heti ja lisäosasta, jonka määrä on 65 % yhtiön vaihtuvien vastaavien ja velkojen erotuksesta per 1.10.2014. Lisäkauppahinnaksi muodostui n. 50 tuhatta euroa.

Hankitun tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                                              | Liite | Kirjatut arvot |
|--------------------------------------------------------------|-------|----------------|
| Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet                         | 9     | 990,0          |
| Aineelliset hyödykkeet                                       | 10    | 82,3           |
| Lyhytaikaiset saamiset                                       | 13    | 239,6          |
| Rahavarat                                                    | 15    | <u>48,8</u>    |
| Varat yhteensä                                               |       | 1 360,7        |
| Laskennallinen verovelka                                     | 17    | 198,0          |
| Muut velat                                                   | 20    | <u>194,1</u>   |
| Velat yhteensä                                               |       | 392,1          |
| Nettovarallisuus                                             |       | 968,6          |
| Liikearvon syntyminen hankinnoissa:                          |       |                |
| Kokonaisvastike                                              |       | 1 348,9        |
| Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus |       | 968,6          |
| Määräysvallattomien omistajien osuus                         |       | <u>-339,0</u>  |
| Liikearvo                                                    |       | 719,3          |

Restamax-konsernin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy on ostanut loppuosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta. Kaupan kohteen liiketoiminta ja omistusoikeus siirtyivät 31.12.2014, josta alkaen liiketoiminta yhdistetään Restamax-konsernin henkilöstövuokrausliiketoimintoihin. Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on noin 1,2 miljoonaa euroa lisättynä Happy Henkilöstöpalvelut Oy:n ja Onni Henkilöstöpalvelut Oy:n tilinpäätöksen 31.12.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, joka maksetaan 30.4.2015 mennessä. Kauppahinnasta noin 0,3 euroa maksettiin omistusoikeuden siirtymispäivänä 31.12.2014. Kauppahinnasta 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.1.2015, 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.12.2015 ja 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.12.2016.

Hankitun henkilöstövuokrausliiketoiminnan ja tytäryhtiöiden varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

|                                      | Liite  | Kirjatut arvot     |
|--------------------------------------|--------|--------------------|
| Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet | 9      | 582,1              |
| Lyhytaikaiset saamiset               | 13     | 2 220,4            |
| Laskennallinen verosaaminen          | 17     | 10,1               |
| Rahavarat                            | 15     | <u>245,9</u>       |
| Varat yhteensä                       |        | 3 058,5            |
| <br>Muut velat                       | <br>20 | <br><u>1 746,0</u> |
| Velat yhteensä                       |        | 1 746,0            |
| <br>Nettovarallisuus                 |        | <br>1 312,5        |

Liikearvon syntyminen hankinnoissa:

|                                                        |                |
|--------------------------------------------------------|----------------|
| Luovutettu kokonaisvastike                             | 1 312,5        |
| Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus | <u>1 312,5</u> |
| Liikearvo                                              | 0,0            |

Hankinnoissa syntyi yhteensä 21.362,7 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta liikearvosta 840,6 tuhatta euroa ja käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 7 212,1 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2014 liikevaihtoon oli 24.979,0 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 2.224,2 tuhatta euroa.

Tilikauden 2015 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistusosuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

| Nimi              | Myyty | Paikkakunta | Määräysvallan siirtymispäivä |
|-------------------|-------|-------------|------------------------------|
| Ravintola Alabama | 100 % | Nokia       | 1.6.2015                     |
| Ristorante Como   | 100 % | Helsinki    | 18.9.2015                    |

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

|                                      |              |
|--------------------------------------|--------------|
| Liikearvo                            | 82,6         |
| Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet | <u>165,7</u> |
| Nettovarat yhteensä                  | 248,3        |

Näihin myynteihin kohdistui arvonalentumisia yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "poistot ja arvonalentumiset" riville seuraavasti:

|                                 |      |
|---------------------------------|------|
| Aineettomat oikeudet -liikearvo | 67,9 |
|---------------------------------|------|

Liiketoiminnan muihin kuluihin on kirjattu arvonalentuminen 20,4 tuhatta euroa.

Tilikauden 2014 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistusosuutensa tytäryhtiöstä ja ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

| Nimi                 | Myyty omistusosuus | Paikkakunta | Määräysvallan siirtymispäivä |
|----------------------|--------------------|-------------|------------------------------|
| DD-Pub               | 100 %              | Tampere     | 29.1.2014                    |
| Wanha Seppä          | 100 %              | Tampere     | 17.3.2014                    |
| Ravintola Leskirouva | 100 %              | Toijala     | 1.6.2014                     |

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

|                                      |             |
|--------------------------------------|-------------|
| Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet | 11,7        |
| Aineettomat oikeudet                 | <u>18,8</u> |
| Nettovarat yhteensä                  | 30,5        |

Myyntivoitto 26,1 tuhatta euroa on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan "liiketoiminnan muut tuotot".

Ravintola Leskirouvan kaupasta muodostunut myyntitappio 1,8 tuhatta euroa on kirjattu IFRS-liikearvon arvonalentumisiin.

Konserni on tilikauden aikana myynyt omistusosuutensa henkilövuokraustoiminnoista seuraavasti:

| Nimi                        | Myyty omistusosuus |
|-----------------------------|--------------------|
| Smile Henkilöstöpalvelut Oy | 2 %                |

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

|                                                                    | 2015       | 2014       |
|--------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa) | 5 050,0    | 3 450,7    |
| Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana       | 16 203 745 | 16 024 620 |
| <b>Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)</b>            | 0,31       | 0,22       |
| <b>Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)</b>              | 0,31       | 0,22       |

Konsernilla ei ole laimentavia eli kantaosakkeiden määrää lisääviä instrumentteja.

Konsernilla on kaksi raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä.

Konsernin raportoittavat toimintasegmentit ovat:

|                    |                                           |
|--------------------|-------------------------------------------|
| Ravintolat         | ravintolapalveluiden tuottaminen          |
| Henkilöstövuokraus | henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen |

Ravintolat-segmentti toimii kaikilla ravintola-alan sektoreilla ja tarjoaa erilaisia ravintolaelämyksiä asiakkaiden tarpeisiin periaatteella "aamusta iltaan" ylläpitämällä seurustelu- ja ruokaravintoloita sekä yökerhoja. Segmentillä on yhteensä 39 konseptia, joista 14 on suunniteltu monistettaviksi. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan's Steakhouse, Galaxie sekä Space Bowling & Billiards.

Henkilöstövuokraus-segmentti tarjoaa henkilöstöpalveluja pääasiassa ravintola- ja HoReCa-alalla toimiville yrityksille. Segmentin tuotot koostuvat henkilöstön vuokraamisesta saaduista tuotoista.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta hankittiin 1.8.2014 (katso liitetieto 5).

|                            | 2015       |                    |              |           |
|----------------------------|------------|--------------------|--------------|-----------|
| Tulos                      | Ravintolat | Henkilöstövuokraus | Eliminoinnit | Konserni  |
| Liikevaihto                | 100 315,2  | 24 151,3           | -10 848,4    | 113 618,1 |
| Liiketoiminnan muut tuotot | 1 726,6    | 2,2                | -447,8       | 1 281,0   |
| Käyttökate                 | 14 801,1   | 2 160,7            | -425,9       | 16 535,8  |
| Poistot                    | -8 309,4   | -1 385,9           | 425,9        | -9 269,5  |
| Liikevoitto                | 6 491,6    | 774,7              | 0,0          | 7 266,3   |
| Voitto/tappio ennen veroja | 5 599,2    | 481,7              | -9,6         | 6 071,3   |

Henkilöstövuokraussegmentissä on noin 381.000 euron luottotappiokirjaus ja 297.000 euron aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiskirjaus.

|                               | 2015     |          |           |          |
|-------------------------------|----------|----------|-----------|----------|
| <b>Varat</b>                  |          |          |           |          |
| Raportoitavan segmentin varat | 85 770,8 | 15 861,1 | -11 052,2 | 90 579,6 |
| <b>Velat</b>                  |          |          |           |          |
| Raportoitavan segmentin velat | 45 857,7 | 17 361,1 | -12 682,6 | 50 536,2 |

|                            | 2014       |                    |              |          |
|----------------------------|------------|--------------------|--------------|----------|
| Tulos                      | Ravintolat | Henkilöstövuokraus | Eliminoinnit | Konserni |
| Liikevaihto                | 83 666,4   | 6 833,4            | -3 846,5     | 86 653,3 |
| Liiketoiminnan muut tuotot | 1 790,6    | 14,6               | -211,6       | 1 593,7  |
| Käyttökate                 | 11 444,3   | 696,0              | -132,0       | 12 008,4 |
| Poistot                    | -6 487,7   | -387,8             | 132,0        | -6 743,6 |
| Liikevoitto                | 4 956,6    | 308,2              | 0,0          | 5 264,8  |
| Voitto/tappio ennen veroja | 4 531,1    | 185,3              | 0,0          | 4 716,4  |

Henkilöstövuokraussegmentissä käyttökatteeseen sisältyy liiketoiminnan hankintaan liittyvä kertaluonteinen kulu, varainsiirtovero n. 125.000 euroa.

|                               | 2014     |          |           |          |
|-------------------------------|----------|----------|-----------|----------|
| <b>Varat</b>                  |          |          |           |          |
| Raportoitavan segmentin varat | 79 839,1 | 15 146,2 | -10 800,4 | 84 184,9 |
| <b>Velat</b>                  |          |          |           |          |
| Raportoitavan segmentin velat | 40 207,6 | 16 914,9 | -12 466,2 | 44 656,3 |

**31.12.2015**

| 000 euroa                                        | Liite | Aineettomat |          |          |
|--------------------------------------------------|-------|-------------|----------|----------|
|                                                  |       | Liikearvo   | oikeudet | Yhteensä |
| Hankintameno 1.1.2015                            |       | 30 299,0    | 11 355,0 | 41 653,9 |
| Liiketoimintojen yhdistäminen                    | 5     | 3 821,1     | 1 494,2  | 5 315,3  |
| Lisäykset                                        |       | 313,3       | 1 769,8  | 2 083,1  |
| Vähennykset                                      |       | -82,7       | -1 523,3 | -1 606,0 |
| Hankintameno 31.12.2015                          |       | 34 350,8    | 13 095,7 | 47 446,4 |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015   |       | -160,9      | -1 251,3 | -1 412,2 |
| Arvonalentumiset                                 | 25    |             | -296,9   | -296,9   |
| Poistot                                          | 25    | 0,0         | -1 935,9 | -1 935,9 |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015 |       | -160,9      | -3 484,2 | -3 644,9 |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2015                        |       | 34 189,9    | 9 611,7  | 43 801,6 |
| Kirjanpitoarvo 1.1.2015                          |       | 30 138,1    | 10 103,7 | 40 241,8 |

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta muodostunut ennakkomaksu 1.500,00 teur. Ennakkomaksusta on tilikaudella allokoitu 450,0 teur aineellisiin hyödykkeisiin ja 760,0 teur liikearvoon hankinnasta valmistuneen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä sekä aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta 313,3 teur. Summa on tilikaudella allokoitu liikearvoon lopullisen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

**31.12.2014**

| 000 euroa                                        | Liite | Aineettomat |          |          |
|--------------------------------------------------|-------|-------------|----------|----------|
|                                                  |       | Liikearvo   | oikeudet | Yhteensä |
| Hankintameno 1.1.2014                            |       | 8 955,1     | 978,1    | 9 933,2  |
| Liiketoimintojen yhdistäminen                    | 5     | 21 362,7    | 10 302,5 | 31 665,2 |
| Lisäykset                                        |       | 0,0         | 74,3     | 74,3     |
| Vähennykset                                      |       | -18,8       | 0,0      | -18,8    |
| Hankintameno 31.12.2014                          |       | 30 299,0    | 11 355,0 | 41 653,9 |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014   |       | -159,1      | -436,4   | -595,5   |
| Arvonalentumiset                                 | 25    | -1,8        | 0,0      | -1,8     |
| Poistot                                          | 25    | 0,0         | -814,9   | -814,9   |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014 |       | -160,9      | -1 251,3 | -1 412,2 |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2014                        |       | 30 138,1    | 10 103,7 | 40 241,8 |
| Kirjanpitoarvo 1.1.2014                          |       | 8 796,0     | 541,8    | 9 337,8  |

Arvon alentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Yhtiön johdon käyttämä harkinta ja arviot tulevaisuudesta ovat keskeisessä asemassa arvonalentumislaskelmia laadittaessa. Jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on taseeseen merkittyä kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan erotus tulosta pienentävänä arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä suurempi käyttöarvo. Arvon alentumistestauksessa kerrytettävissä olevana rahamääränä on käytetty käyttöarvoa, joka on laskettu diskontattujen rahavirtojen menetelmällä (DCF).

Liikearvo ja rajoittamattoman vaikutusajan omaavat kilpailukieltosopimukset kohdistuvat konsernissa seuraavasti:

|                          | 31.12.2015 |                         | 31.12.2014 |                         |
|--------------------------|------------|-------------------------|------------|-------------------------|
|                          | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus |
| Liikearvo                | 28 806,9   | 5 383,1                 | 25 390,0   | 5 069,8                 |
| Kilpailukieltosopimukset | 426,9      | -                       | 122,5      | -                       |

Liikearvolle ja kilpailukieltosopimuksille suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus ja aina silloin, kun joko ulkoisista tai sisäisistä tekijöistä johtuen on todettavissa potentiaalisesti arvonalentumiseen johtavia muutoksia. Arvon alentumistestaus suoritettiin 31.12.2015 ja 31.12.2014 käyttäen sen hetkisiä kirjanpitoarvoja ja laskelmia tulevaisuutta kuvaavista rahamääristä.

Arvon alentumislaskelmat perustuvat rahavirtojen ennusteisiin konsernin johtoryhmän laatimissa ja hallituksen hyväksymässä budjetissa, lisätynä ennuste- ja terminaalikaudella. Arvon alentumislaskelmissa käytetyn ennustejakson pituus on 4 vuotta.

Laskelmien teko DCF-mallia käyttäen vaatii ennusteita ja olettamuksia, joista merkittävimmät liittyvät liikevaihdon kasvuun, kustannuskehitykseen, ylläpitoinvestointien tasoon ja diskonttauskoron muutoksiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalennuksilla voi olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan nykyisellä ja tulevilla tarkastelujaksoilla.

Ennustetut rahavirrat perustuvat siihen rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän tuottamaan kapasiteettiin, joka konsernilla on ollut testausajankohtana. Rahavirtoja koskevista arvioista ei siis ole otettu huomioon laajennusinvestointeja. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt tai niiden ryhmät harjoittavat pääasiassa ravintolaliiketoimintaa ja henkilöstövuokrausta. Liiketoiminnan laajentaminen uusille alueille Suomen rajojen sisäpuolella on kapasiteetin laajentamista, jota koskevia investointeja tai joista syntyviä tuottoja ei ole sisällytetty laskelmiin.

Yhtiöllä on kaksi rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmää, jolla tasolla liikearvoa seurataan ja siten jolle liikearvot ja rajoittamattoman pitoajan omaavat kilpailukieltosopimukset on kohdistettu. Yhtiön strategian mukaan sen ravintolaverkosto muodostaa yhden yhteneväisen rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän johtuen niiden keskitetystä johtamistavasta, palvelujen markkinointitavasta, palvelujen tuotantotavasta, merkittävistä keskitetyistä ostoista ja muista konsernipalveluista. Samoin loppukesästä 2014 hankittu henkilöstövuokrausliiketoiminta muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän.

Arvon alentumistestaukset 31.12.2015 ja 31.12.2014 eivät osoittaneet tarvetta liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalentumiseen.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

|                                       | 31.12.2015 |                         | 31.12.2014 |                         |
|---------------------------------------|------------|-------------------------|------------|-------------------------|
|                                       | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus |
| Liikevaihdon kasvu, ensimmäinen vuosi | -4,4 %     | 15,5 %                  | 6,1 %      | 31,5 %                  |
| Liikevaihdon kasvu, muut vuodet       | 0,0 %      | 0,0 %                   | 0,0 %      | 0,0 %                   |
| Käyttökate                            | 15,0 %     | 11,3 %                  | 16,6 %     | 11,6 %                  |
| Terminaalikasvuoletus                 | 0,0 %      | 0,0 %                   | 0,0 %      | 0,0 %                   |
| Diskonttaus korko ennen veroja        | 7,8 %      | 7,8 %                   | 7,7 %      | 7,8 %                   |
| Nettokäyttöpääoman muutos             | 0,0 %      | 0,0 %                   | 0,0 %      | 0,0 %                   |

Herkkyysanalyysin perusteella laskelmien keskeisissä erissä voi tapahtua testausajankohtana seuraavia muutoksia ilman, että tarvetta alentaa olemassa olevia liikearvoja tai kilpailukieltosopimuksia ilmenee (edellyttäen, ettei laskelmien muissa keskeisissä oletuksissa tapahdu muutoksia):

|                                           | 31.12.2015 |                         | 31.12.2014 |                         |
|-------------------------------------------|------------|-------------------------|------------|-------------------------|
|                                           | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus | Ravintolat | Henkilöstö-<br>vuokraus |
| Liikevaihdon vuosittainen lasku           | 0,7 %      | 1,9 %                   | 1,2 %      | 1,8 %                   |
| Toiminnan kustannusten vuosittainen kasvu | 0,8 %      | 2,0 %                   | 1,4 %      | 1,9 %                   |
| Käyttökate                                | 11,4 %     | 1,6 %                   | 14,9 %     | 5,0 %                   |

Yhtiön käyttöarvo ei ole erityisen herkkä laskelmissa käytettyjen diskonttauskorkojen muutoksille. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos Ravintolat - ja Henkilöstövuokraus -segmenttien keskeisissä oletuksissa kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvon.

Kuitenkin, laskettujen käyttöarvotasojen ylläpitäminen edellyttää yhtiön strategian mukaisesti liikevaihdon ja käyttökateen pitämistä hyväksyttävällä tasolla, kilpailukykyyn ylläpitämistä, uusien ravintolakonseptien kehittämistä, henkilöstövuokrauksen asiakaskunnan laajentamista sekä kilpailukykyisen hinnoittelun että kohtuullisen kustannushallinnan jatkuvan seurannan avulla.

## 10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

| 000 euroa                                        | Liite | Koneet ja kalusto | Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot | Rakennukset | Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat | Yhteensä  |
|--------------------------------------------------|-------|-------------------|---------------------------------------|-------------|-------------------------------------------|-----------|
| <b>31.12.2015</b>                                |       |                   |                                       |             |                                           |           |
| Hankintameno 1.1.2015                            |       | 14 627,7          | 29 225,5                              | 2 100,0     | 912,2                                     | 46 865,4  |
| Lisäykset                                        |       | 3 581,5           | 6 227,2                               | 321,6       |                                           | 10 130,3  |
| Liiketoimintojen yhdistäminen                    | 5     | 1 211,1           | 903,8                                 |             |                                           | 2 114,9   |
| Vähennykset                                      |       | -153,7            | -409,8                                |             | -862,5                                    | -1 426,0  |
| Hankintameno 31.12.2015                          |       | 19 266,6          | 35 946,7                              | 2 421,6     | 49,7                                      | 57 684,7  |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015   |       | -7 945,7          | -13 698,9                             | 0,0         | 0,0                                       | -21 644,6 |
| Arvonalentumiset                                 | 25    | -0,9              | -153,4                                |             |                                           | -154,3    |
| Poistot                                          | 25    | -2 318,1          | -4 484,6                              | -79,8       |                                           | -6 882,5  |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015 |       | -10 264,7         | -18 336,9                             | -79,8       | 0,0                                       | -28 681,4 |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2015                        |       | 9 001,9           | 17 609,8                              | 2 341,8     | 49,7                                      | 29 003,3  |
| Kirjanpitoarvo 1.1.2015                          |       | 6 682,0           | 15 526,6                              | 2 100,0     | 912,2                                     | 25 220,8  |

### 31.12.2014

| 000 euroa                                        | Liite | Koneet ja kalusto | Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot | Rakennukset | Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat | Yhteensä  |
|--------------------------------------------------|-------|-------------------|---------------------------------------|-------------|-------------------------------------------|-----------|
| Hankintameno 1.1.2014                            |       | 10 503,0          | 23 018,1                              | 0,0         | 260,1                                     | 33 781,2  |
| Lisäykset                                        |       | 2 644,0           | 6 213,2                               | 2 100,0     | 652,1                                     | 11 609,3  |
| Liiketoimintojen yhdistäminen                    | 5     | 1 699,4           | 0,0                                   | 0,0         | 0,0                                       | 1 699,4   |
| Vähennykset                                      |       | -218,7            | -5,8                                  | 0,0         | 0,0                                       | -224,5    |
| Hankintameno 31.12.2014                          |       | 14 627,7          | 29 225,5                              | 2 100,0     | 912,2                                     | 46 865,4  |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014   |       | -5 787,1          | -9 930,7                              | 0,0         | 0,0                                       | -15 717,8 |
| Arvonalentumiset                                 | 25    | -134,8            | 0,0                                   | 0,0         | 0,0                                       | -134,8    |
| Poistot                                          | 25    | -2 023,8          | -3 768,2                              | 0,0         | 0,0                                       | -5 792,0  |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014 |       | -7 945,7          | -13 698,9                             | 0,0         | 0,0                                       | -21 644,6 |
| Kirjanpitoarvo 31.12.2014                        |       | 6 682,0           | 15 526,6                              | 2 100,0     | 912,2                                     | 25 220,8  |
| Kirjanpitoarvo 1.1.2014                          |       | 4 716,0           | 13 087,4                              | 0,0         | 260,1                                     | 18 063,5  |

### Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

| 000 euroa                                                   | 2015   | 2014   |
|-------------------------------------------------------------|--------|--------|
| Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno | 246,6  | 246,6  |
| Lisäys                                                      | 460,7  | 0,0    |
| Kertyneet poistot ja arvonalentumiset                       | -199,0 | -186,8 |
| Kirjanpitoarvo                                              | 508,4  | 59,8   |

| 000 euroa             | Liite | 2015    | 2014 |
|-----------------------|-------|---------|------|
| Kirjanpitoarvo 1.1.   |       | 0,0     | 0,0  |
| Lisäykset             | 31    | 1 330,0 | 0,0  |
| Kirjanpitoarvo 31.12. |       | 1 330,0 | 0,0  |

Tiedot konsernin osakkuusyrityksestä

|                                  | 2015 | 2014 |
|----------------------------------|------|------|
| SuperPark Oy, kotipaikka Sotkamo |      |      |
| Konsernin omistusosuus %         | 19,0 | 0,0  |

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyrityksenä, koska konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä.

Restamax Oyj merkitsi 16.12.2015 yhtiön osakkeet, minkä vuoksi tulosta ei ole yhdistelty konserniin vuodelta 2015.

Hankintamenolaskelma on kesken tilinpäätöksessä 31.12.2015.

## 12 Vaihto-omaisuus

| 000 euroa              | 2015    | 2014    |
|------------------------|---------|---------|
| Ravintolatavaravarasto | 2 054,8 | 1 994,3 |
| Yhteensä               | 2 054,9 | 1 994,4 |

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin aineista ja tarvikkeista sekä varastojen muutoksen kautta 25.747,4 tuhatta euroa (21.716,6 tuhatta euroa 2014). Lisäksi raportointikaudella kirjattiin kuluksi 198,2 tuhatta euroa (0,0 euroa 2014), jolla alennettiin vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa.

| 000 euroa                                                | 2015    | 2014    |
|----------------------------------------------------------|---------|---------|
| Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset)                  |         |         |
| Korolliset lainasaamiset                                 | 178,9   | 178,9   |
| Korottomat muut saamiset                                 | 996,6   | 900,2   |
| Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset) yhteensä         | 1 175,5 | 1 079,1 |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)          |         |         |
| Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset)                  |         |         |
| Myyntisaamiset                                           | 6 198,7 | 4 378,8 |
| Korolliset muut saamiset                                 | 67,5    | 83,3    |
| Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä         | 6 266,1 | 4 462,2 |
| Siirtosaamiset                                           | 2 639,6 | 3 578,2 |
| Muut korottomat saamiset                                 | 983,3   | 1 740,9 |
|                                                          | 3 622,9 | 5 319,1 |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä | 9 889,1 | 9 781,2 |
| Myyntisaamiset                                           |         |         |
| 000 euroa                                                | 2015    | 2014    |
| Myyntisaamiset                                           | 6 198,7 | 4 378,8 |
|                                                          | 6 198,7 | 4 378,8 |
| Myyntisaamisten ikäjakaukumat                            |         |         |
| Ei erääntyneet                                           | 3 483,5 | 2 907,4 |
| erääntyneet alle 3 kuukautta                             | 2 011,8 | 1 055,4 |
| erääntyneet yli 3 kuukautta                              | 703,4   | 416,0   |
| Yhteensä                                                 | 6 198,7 | 4 378,8 |

Merkittävimmät siirtosaamisten erät koostuvat eläkevakuutus-, tulovero-, alennusjaksotus- ja ennakkomaksueristä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin liittyy tiettyjen suurien henkilöstövuokrausasiakkaiden osalta konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia. Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

#### Myytävissä olevat rahoitusvarat

| 000 euroa                                      | Liite | 2015   | 2014  |
|------------------------------------------------|-------|--------|-------|
| Arvo tilikauden alussa                         |       | 348,6  | 321,3 |
| Liiketoimintojen yhdistäminen                  | 5     | 682,2  |       |
| Lisäykset                                      |       | 271,3  | 27,4  |
| Vähennykset                                    |       | -680,0 |       |
| Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset |       |        |       |
| Arvo tilikauden lopussa                        |       | 622,1  | 348,6 |
| Pitkäaikainen osuus                            |       | 622,1  | 348,6 |

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia ja koostuvat ei-noteeratuista euromääräisistä osakkeista ja osuuksista, jotka on arvostettu käypään arvoon tai hankintahintaan, milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt. Rahoitusvaroihin kohdistuneita arvonalentumiskirjauksia on tehty 0,0 (2014 0,0) tuhatta euroa.

#### 15 Rahavarat

| 000 euroa                                                    | Liite | 2015    | 2014    |
|--------------------------------------------------------------|-------|---------|---------|
| Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa) | 34    | 2 135,1 | 5 242,5 |

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan.

Restamax Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Restamax Oyj:llä on osakkeita 16 379 620 kpl.

| 000 euroa         | Osakkeet 000 kpl | Osakepää-oma | Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto | Käyvän arvon rahasto | Oman pääoman ehtoinen laina | Omista osakkeista maksettu määrä | Kertyneet voittovarat | Määräysval-<br>lottomien omistajien osuus | Oma pääoma yhteensä |
|-------------------|------------------|--------------|----------------------------------------|----------------------|-----------------------------|----------------------------------|-----------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| <b>1.1.2014</b>   | 14 250           | 150,0        | 24 352,3                               | -13,3                | 0,0                         | 0,0                              | 3 556,5               | 250,8                                     | 28 296,4            |
| <b>31.12.2014</b> | 16 380           | 150,0        | 33 937,3                               | -13,3                | 220,0                       | -441,7                           | 5 197,6               | 354,8                                     | 39 404,7            |
| <b>1.1.2015</b>   | 16 380           | 150,0        | 33 937,3                               | -13,3                | 220,0                       | -441,7                           | 5 197,6               | 354,8                                     | 39 404,7            |
| <b>31.12.2015</b> | 16 380           | 150,0        | 33 937,3                               | -13,3                | 220,0                       | -972,6                           | 6 293,1               | 428,9                                     | 40 043,4            |

Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu.

#### Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

#### Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen laskennallisilla veroilla vähennettynä.

| 000 euroa            | 2015  | 2014  |
|----------------------|-------|-------|
| Käyvän arvon rahasto | -13,3 | -13,3 |

#### Oman pääoman ehtoinen laina

Oman pääoman ehtoihin lainoihin on merkitty omistajien konsernille myöntämät korottomat ja eräpäivättömät pääomalainat. Oman pääoman ehtoisella lainalla ei ole eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus, ei velvollisuutta, lunastaa laina takaisin niin halutessaan.

#### Osingot

Vuonna 2015 osinkoa jaettiin yhteensä 0,22 euroa osakkeelta, yhteensä 3.565,5 tuhatta euroa (vuonna 2014 0,09 euroa osakkeelta, yhteensä 1 474,2 tuhatta euroa). Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,27 euroa osakkeelta, yhteensä 4.422,5 tuhatta euroa. Ehdotetusta osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana ovat seuraavat:

| 000 euroa                            | 1.1.2015 | Kirjattu<br>tuloslaskel-<br>maan | Kirjattu muihin<br>laajan tuloksen<br>eriin | Ostetut/myydyt<br>liiketoimin-<br>not | 31.12.2015 |
|--------------------------------------|----------|----------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------|------------|
| <b>Laskennalliset verosaamiset:</b>  |          |                                  |                                             |                                       |            |
| Väliaikaiset erot                    |          |                                  |                                             |                                       |            |
| Vahvistetuista tappioista            | 404,1    | 416,9                            |                                             |                                       | 821,0      |
| Konsernieliminoineista               | 141,0    | 19,9                             |                                             |                                       | 160,9      |
| Avausmarkkinointimenoista            | 38,9     | 6,2                              |                                             |                                       | 45,1       |
| Aineettomista oikeuksista            | 59,3     | 166,0                            |                                             |                                       | 225,3      |
| Rahoitusleasingveloista              | 6,7      | -4,4                             |                                             |                                       | 2,3        |
| Muista eristä                        |          | 66,1                             |                                             |                                       | 66,1       |
| Netotus laskennallisista verovelosta | -374,2   |                                  |                                             |                                       | -752,4     |
| Laskennalliset verosaamiset yhteensä | 275,7    | 670,7                            | 0,0                                         | 0,0                                   | 568,1      |

| 000 euroa                                                | 1.1.2015 | Kirjattu<br>tuloslaskel-<br>maan | Kirjattu muihin<br>laajan tuloksen<br>eriin | Ostetut/myydyt<br>liiketoimin-<br>not | 31.12.2015 |
|----------------------------------------------------------|----------|----------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------|------------|
| <b>Laskennalliset verovelat:</b>                         |          |                                  |                                             |                                       |            |
| Väliaikaiset erot                                        |          |                                  |                                             |                                       |            |
| Lainamenojen jaksotus efektiiviset koron<br>menetelmällä | 25,2     | -14,6                            |                                             |                                       | 10,6       |
| Liikearvopoistojen peruutuksesta                         | 317,3    | 185,6                            |                                             |                                       | 502,9      |
| Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrak.                     | 57,0     | -34,2                            |                                             |                                       | 22,8       |
| Aineettomista oikeuksista                                | 758,4    | -284,0                           |                                             | 339,0                                 | 813,4      |
| Liiketoimintojen yhdistämisestä                          | 114,8    | 0,0                              |                                             |                                       | 114,8      |
| Rahoitusleasingista                                      | 5,9      | 3,6                              |                                             |                                       | 9,5        |
| Muista eristä                                            | 0,0      | 98,8                             |                                             | -9,3                                  | 89,5       |
| Netotus laskennallisista verosaamisista                  | -374,2   |                                  |                                             |                                       | -752,4     |
| Laskennalliset verovelat yhteensä                        | 904,6    | -44,7                            | 0,0                                         | 329,7                                 | 811,2      |

| 000 euroa                              | 1.1.2014 | Kirjattu<br>tuloslaskel-<br>maan | Kirjattu muihin<br>laajan tuloksen<br>eriin | Ostetut/<br>myydyt<br>liiketoiminnot | 31.12.2014 |
|----------------------------------------|----------|----------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------|------------|
| <b>Laskennalliset verosaamiset:</b>    |          |                                  |                                             |                                      |            |
| Väliaikaiset erot                      |          |                                  |                                             |                                      |            |
| Vahvistetuista tappioista              | 854,5    | -450,4                           |                                             |                                      | 404,1      |
| Konsernieliminoineista                 | 83,7     | 55,8                             |                                             | 1,5                                  | 141,0      |
| Avausmarkkinointimenoista              | 36,5     | 1,3                              |                                             | 1,1                                  | 38,9       |
| Aineettomista oikeuksista              | 5,4      | 51,2                             |                                             | 2,7                                  | 59,3       |
| Rahoitusleasingveloista                | 0,0      | 6,7                              |                                             |                                      | 6,7        |
| Netotus laskennallisista veroveltoista | -174,8   |                                  |                                             |                                      | -374,2     |
| Laskennalliset verosaamiset yhteensä   | 805,4    | -335,4                           | 0,0                                         | 5,3                                  | 275,7      |

| 000 euroa                                                | 1.1.2014 | Kirjattu<br>tuloslaskel-<br>maan | Kirjattu muihin<br>laajan tuloksen<br>eriin | Ostetut/<br>myydyt<br>liiketoimin-<br>not | 31.12.2014 |
|----------------------------------------------------------|----------|----------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------|------------|
| <b>Laskennalliset verovelat:</b>                         |          |                                  |                                             |                                           |            |
| Väliaikaiset erot                                        |          |                                  |                                             |                                           |            |
| Lainamenojen jaksotus efektiiviset koron<br>menetelmällä | 4,6      | 50,9                             |                                             | -30,4                                     | 25,2       |
| Liikearvopoistojen peruutuksesta                         | 204,8    | 112,5                            |                                             |                                           | 317,3      |
| Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrak.                     | 91,2     | -34,2                            |                                             |                                           | 57,0       |
| Aineettomista oikeuksista                                | 20,2     | -101,8                           |                                             | 840,0                                     | 758,4      |
| Liiketoimintojen yhdistämisestä                          | 169,2    | -59,4                            |                                             | 5,0                                       | 114,8      |
| Rahoitusleasing                                          | 12,9     | -6,5                             |                                             | -0,5                                      | 5,9        |
| Käypään arvoon tulosv. kirjattavat rahavarat             | 1,2      | -1,2                             |                                             |                                           | 0,0        |
| Netotus laskennallisista verosaamisista                  | -174,8   |                                  |                                             |                                           | -374,2     |
| Laskennalliset verovelat yhteensä                        | 329,3    | -39,7                            | 0,0                                         | 814,1                                     | 904,5      |

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2015 1.507,1 tuhatta euroa vahvistettuja tappioita (1.183,0 tuhatta euroa 31.12.2014), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020–2024.

| 000 euroa                                                        | 2015  | 2014  |
|------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua | 75,3  | 217,1 |
| Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa     | 492,7 | 58,5  |
| Yhteensä                                                         | 568,1 | 275,7 |

Laskennalliset verovelat

| 000 euroa                                                     | 2015  | 2014  |
|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua | 716,3 | 857,0 |
| Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa     | 94,9  | 47,5  |
| Yhteensä                                                      | 811,2 | 904,5 |

**18 Varaukset**

| 000 euroa                | 2015   | 2014 |
|--------------------------|--------|------|
| Arvo tilikauden alussa   | 80,3   | 0,0  |
| Lisäykset                | 124,3  | 80,3 |
| Käytetyt varaukset       | -111,4 | 0,0  |
| Arvon tilikauden lopussa | 93,2   | 80,3 |
| Lyhytaikainen osuus      | 93,2   | 80,3 |

Varaukset sisältävät tyhjilleen jääneen toimitilan vuokrat.

| 000 euroa                                                          | 2015     | 2014     |
|--------------------------------------------------------------------|----------|----------|
| Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvelat |          |          |
| Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus                    | 21 654,5 | 16 882,1 |
| Pääomalainat                                                       | 241,0    | 407,4    |
| Rahoitusleasingvelat                                               | 274,8    | 8,2      |
| Yhteensä                                                           | 22 170,3 | 17 297,6 |
| Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvelat |          |          |
| Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus                    | 9 146,2  | 6 990,7  |
| Rahoitusleasingvelat                                               | 81,6     | 55,3     |
| Yhteensä                                                           | 9 227,8  | 7 046,0  |

Konsernin omaisuus (lueteltu liitteessä 34) toimii rahalaitoslainojen vakuutena.

#### Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen

| 000 euroa           | 2015     | 2014     |
|---------------------|----------|----------|
| alle 1 vuotta       | 9 272,1  | 7 210,1  |
| 1— alle 2 vuotta    | 13 452,3 | 5 148,2  |
| 2–5 vuotta          | 8 673,7  | 10 885,3 |
| vuoden 2020 jälkeen | 0,0      | 1 100,0  |
| Yhteensä            | 31 398,1 | 24 343,7 |

Konsernin rahalaitoslainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1–6 kuukauden välein.

#### Konsernin rahalaitoslainojen keskimääräiset korkoprosentit (sisältäen lyhytaikaiset rahalaitoslainat)

|                            | 2015 | 2014 |
|----------------------------|------|------|
|                            | %    | %    |
| Lainat rahoituslaitoksilta | 2,3  | 2,5  |

Korollisten lainojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska lainojen uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä.

| 000 euroa                                              | 2015  | 2014 |
|--------------------------------------------------------|-------|------|
| Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat |       |      |
| erääntymisajoin                                        |       |      |
| alle 1 vuotta                                          | 155,8 | 58,2 |
| 2–5 vuotta                                             | 384,5 | 8,3  |
| Yhteensä                                               | 540,2 | 66,5 |
| Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut                 | 183,8 | 3,0  |
| Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo                       | 356,4 | 63,5 |
| Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti: |       |      |
| alle 1 vuotta                                          | 81,8  | 55,3 |
| 2 - 5 vuotta                                           | 274,8 | 8,2  |
| Yhteensä                                               | 356,6 | 63,5 |

Rahoitusleasingvelat muodostuvat rahoitusyhtiöltä vuokratuista ravintolakalusteista.

## 20 Ostovelat ja muut velat

| 000 euroa                                        | 2015     | 2014     |
|--------------------------------------------------|----------|----------|
| Pitkäaikaiset                                    |          |          |
| Ostovelat                                        | 0,0      | 29,1     |
| saadut ennakot                                   | 261,9    | 536,2    |
| Muut korottomat velat                            | 460,1    | 604,0    |
| Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä   | 722,1    | 1 169,3  |
| Lyhytaikaiset                                    |          |          |
| Ostovelat                                        | 6 490,4  | 7 094,4  |
| Saadut ennakot                                   | 192,4    | 203,6    |
| Siirtovelat                                      |          |          |
| Palkkavelat                                      | 1 179,3  | 903,6    |
| Lomapalkkavelat                                  | 2 465,5  | 2 129,4  |
| Eläkevakuutukset                                 | 737,6    | 758,2    |
| Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot | 1 324,2  | 176,7    |
| Muut siirtovelat                                 | 2 324,4  | 3 061,0  |
| Siirtovelat yhteensä                             | 8 031,0  | 7 028,9  |
| Muut korottomat velat                            | 2 797,8  | 3 954,6  |
| Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä   | 17 511,6 | 18 281,5 |

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

**21 Liikevaihto**

| 000 euroa                          | 2015             | 2014            |
|------------------------------------|------------------|-----------------|
| <b>Tavaroiden myynti</b>           |                  |                 |
| Alkomyynti                         | 30 130,5         | 24 926,4        |
| Olutmyynti                         | 17 114,8         | 13 775,9        |
| Virvokemyynti                      | 5 368,6          | 4 550,2         |
| Ruokamyynti                        | 31 948,8         | 28 633,3        |
| Kahvimyynti                        | 303,4            | 302,6           |
| Savukemyynti                       | 720,4            | 564,4           |
| <b>Tavaroiden myynti yhteensä</b>  | <b>85 586,5</b>  | <b>72 752,8</b> |
| <b>Palveluiden myynti</b>          |                  |                 |
| Lipputulot                         | 7 283,8          | 6 042,2         |
| Muu myynti                         | 18 247,6         | 5 931,3         |
| Ovipalvelutuotot                   | 629,5            | 476,5           |
| Vuokratuotot                       | 396,8            | 339,0           |
| Biljardituotot                     | 804,0            | 667,1           |
| Automaattituotot                   | 669,8            | 444,4           |
| <b>Palveluiden myynti yhteensä</b> | <b>28 031,6</b>  | <b>13 900,5</b> |
| <b>Yhteensä</b>                    | <b>113 618,1</b> | <b>86 653,3</b> |

Tavaroiden myynti sisältää ravintolamyynnin.

Palveluiden myynti, muu myynti sisältää henkilövuokraustoiminnan myynnin, liitetieto 8.

**22 Liiketoiminnan muut tuotot**

| 000 euroa                         | 2015           | 2014           |
|-----------------------------------|----------------|----------------|
| Myyntivoitot                      | 81,9           | 34,7           |
| Vakuutuskorvaukset                | 19,3           | 0,8            |
| Vuokratuotot                      | 664,9          | 929,7          |
| Muut liiketoiminnan tuotot        | 514,8          | 628,5          |
| <b>Tavaroiden myynti yhteensä</b> | <b>1 281,0</b> | <b>1 593,7</b> |

Vuokratuotot sisältävät huoneistojen vuokratuottoja. Muut liiketoiminnan tuotot koostuivat pääasiassa vuokrahenkilöstön ostopalvelun sopimusrahasta sekä vuokrahenkilöstön tuotoista.

**23 Materiaalit ja palvelut**

| 000 euroa                         | 2015            | 2014            |
|-----------------------------------|-----------------|-----------------|
| Ostot                             | 25 700,2        | 21 685,8        |
| Ulkopuoliset palvelut             | 2 661,1         | 6 708,8         |
| <b>Tavaroiden myynti yhteensä</b> | <b>28 361,3</b> | <b>28 394,6</b> |

Ulkopuoliset palvelut koostuvat vuokratusta ravintolatyövoimasta.

**24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut**

| 000 euroa                               | 2015            | 2014            |
|-----------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Palkat                                  | 29 342,6        | 16 319,1        |
| Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt | 5 530,1         | 3 036,6         |
| Sosiaalikulut                           | 1 087,7         | 673,1           |
| <b>Yhteensä</b>                         | <b>35 960,4</b> | <b>20 028,7</b> |

Johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 29 Lähipiiritapahtumat.

|                                                 | 2015 | 2014 |
|-------------------------------------------------|------|------|
| Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella | 912  | 685  |

**25 Poistot ja arvonalentumiset**

| 000 euroa                                   | 2015           | 2014           |
|---------------------------------------------|----------------|----------------|
| Poistot hyödykeryhmittäin                   |                |                |
| Aineettomat hyödykkeet                      |                |                |
| Kilpailukieltosopimukset                    | 145,6          | 68,3           |
| Edullinen vuokrasopimus                     | 211,0          | 88,5           |
| Nimenkäyttöoikeus                           | 864,2          | 494,5          |
| Atk-ohjelmat                                | 78,3           | 50,2           |
| Sopimukset                                  | 636,8          | 113,4          |
| <b>Yhteensä</b>                             | <b>1 935,8</b> | <b>814,9</b>   |
| Aineelliset hyödykkeet                      |                |                |
| Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot       | 4 484,6        | 3 768,2        |
| Rakennukset                                 | 79,8           | 0,0            |
| Koneet ja kalusto                           | 2 318,1        | 2 023,8        |
| <b>Yhteensä</b>                             | <b>6 882,4</b> | <b>5 792,1</b> |
| Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin          |                |                |
| Liikearvo                                   | 0,0            | 1,8            |
| Sopimukset                                  | 296,9          | 0,0            |
| Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot       | 153,4          | 0,0            |
| Käyttöomaisuus                              | 0,9            | 134,8          |
| <b>Yhteensä</b>                             | <b>451,2</b>   | <b>136,6</b>   |
| <b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b> | <b>9 269,5</b> | <b>6 743,6</b> |

| 000 euroa                                 | 2015            | 2014            |
|-------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Vapaaehtoiset henkilösivukulut            | 582,3           | 517,1           |
| Toimitilakulut                            | 16 756,2        | 13 756,4        |
| Kone- ja kalustokulut                     | 3 763,8         | 2 876,3         |
| Matkakulut                                | 347,6           | 268,1           |
| Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut | 8 195,0         | 6 546,4         |
| Muut kulut *                              | 4 396,7         | 3 851,0         |
| <b>Yhteensä</b>                           | <b>34 041,7</b> | <b>27 815,2</b> |

\* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

## 27 Rahoitustuotot ja -kulut

| 000 euroa                                                               | 2015            | 2014          |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------|
| <b>Rahoitustuotot</b>                                                   |                 |               |
| Muut rahoitustuotot                                                     | 41,5            | 107,1         |
| <b>Yhteensä</b>                                                         | <b>41,5</b>     | <b>107,1</b>  |
| <b>Tulosvaikutteisesti kirjatut erät</b>                                |                 |               |
| Saamisten arvonalentumiset                                              | -290,0          | 0,0           |
| Korkokulut jaksetettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista | -863,5          | -412,1        |
| Muut rahoituskulut                                                      | -83,0           | -243,5        |
| <b>Yhteensä</b>                                                         | <b>-1 236,5</b> | <b>-655,5</b> |
| <b>Rahoituskulut - netto</b>                                            | <b>-1 195,0</b> | <b>-548,4</b> |
| <b>Muut laajan tuloksen erät</b>                                        |                 |               |
| Myytävissä olevat rahoitusvarat                                         | 0,0             | 0,0           |
| <b>Yhteensä</b>                                                         | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>    |

## Verokulun osatekijät

| 000 euroa                                      | 2015           | 2014           |
|------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero | 1 977,9        | 1 086,7        |
| Laskennallisten verojen muutos                 | -715,3         | 295,9          |
| <b>Yhteensä</b>                                | <b>1 262,5</b> | <b>1 382,6</b> |

## Verokulun täsmäytyslaskelma

| 000 euroa                                                                             | 2015           | 2014           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Voitto/tappio ennen veroja                                                            | 6 071,3        | 4 716,4        |
| Vero laskettuna 20 %-verokannalla                                                     | 1 214,3        | 943,3          |
| Vähennyskelvottomat kulut                                                             | 87,8           | 242,7          |
| Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö                            | -14,0          | -38,9          |
| Kirjattu laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista aikaisemmilta vuosilta | -379,9         | -150,5         |
| Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista               | 347,7          | 392,3          |
| Verovapaat tulot                                                                      | -2,1           | -12,7          |
| Liikearvon arvonalentumiset                                                           | 13,6           | 0,4            |
| Verot aikaisemmilta tilikausilta                                                      | -4,8           | 6,1            |
| <b>Verokulut tuloslaskelmassa</b>                                                     | <b>1 262,5</b> | <b>1 382,6</b> |

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20.0 % verokantaa.

## Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

| 000 euroa               | 2015         |               |                 | 2014         |               |                 |
|-------------------------|--------------|---------------|-----------------|--------------|---------------|-----------------|
|                         | Ennen veroja | Vero vaikutus | Verojen jälkeen | Ennen veroja | Vero vaikutus | Verojen jälkeen |
| Myytävissä olevat varat | 0,0          | 0,0           | 0,0             | 0,0          | 0,0           | 0,0             |

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryritykset, osakkuusyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Toimitusjohtajalla ei ole ollut sijaista. Lisäksi Restamaxin lähipiiriin kuuluvat mahdolliset Restamaxissa määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät omistajat ja yritykset, joissa näillä on määräysvalta taikka joissa Restamaxissa määräysvaltaa käyttävä henkilö käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa tai kuuluu yrityksen tai sen emoyrityksen johtoon.

#### Johdon työsuhde-etuudet

Johdon työsuhde-etuudet on esitetty maksuperusteisesti

| 000 euroa                                                                                     | 2015  | 2014  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| Johtoryhmän (sis.toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet | 776,2 | 643,6 |
| Hallituksen palkkiot                                                                          | 78,8  | 80,0  |

#### Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot ja etuudet

| 000 euroa                        | 2015                       | 2015                            | 2015     | 2014                       | 2014                               | 2014     |
|----------------------------------|----------------------------|---------------------------------|----------|----------------------------|------------------------------------|----------|
|                                  | Palkka<br>luontoisetuineen | Hallituksen kokous-<br>palkkiot | Yhteensä | Palkka<br>luontoisetuineen | Hallituksen<br>kokous-<br>palkkiot | Yhteensä |
| Palkat ja palkkiot               |                            |                                 |          |                            |                                    |          |
| Toimitusjohtaja, Markku Virtanen | 192,9                      | 0,0                             | 192,9    | 166,0                      | 0,0                                | 166,0    |
| Muut johtoryhmän jäsenet         | 583,4                      | 0,0                             | 583,4    | 477,6                      | 0,0                                | 477,6    |
| Yhteensä                         | 776,3                      | 0,0                             | 776,3    | 643,6                      | 0,0                                | 643,6    |

#### Toimitusjohtajan eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Toimitusjohtaja Markku Virtanen kuuluu työntekijäin eläkelain TyELin piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädettyllä tavalla. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erikseen sovittu eläkeistä. Toimitusjohtajan suoriteperusteinen eläkemeno oli tilikaudella 29,4 tuhatta euroa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemmin puolin 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen irtisanomiskorvaukseen.

Hallituksen palkkiot

| 000 euroa                                          | 2015        | 2014        |
|----------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Kokouspalkkiot                                     |             |             |
| Timo Laine, hallituksen puheenjohtaja              | 20,0        | 20,0        |
| Mikko Aartio, hallituksen jäsen                    | 10,0        | 10,0        |
| Turo Levänen, hallituksen jäsen (23.4.2014 saakka) | 0,0         | 5,0         |
| Jarmo Viitala, hallituksen jäsen                   | 10,0        | 10,0        |
| Sami Asikainen, hallituksen jäsen (22.4.2015 asti) | 2,5         | 10,0        |
| Petri Olkinuora, hallituksen jäsen                 | 20,0        | 20,0        |
| Mika Niemi, hallituksen jäsen (23.4.2014 alkaen)   | 10,0        | 5,0         |
| Timo Everi, hallituksen jäsen (22.4.2015 alkaen)   | 6,3         | 0,0         |
| <b>Yhteensä</b>                                    | <b>78,8</b> | <b>80,0</b> |

Lähipiiriyhtiöiden kanssa tapahtuneet liiketoimet

| 000 euroa   | Myynnit | Korkokulut | Vuokra-<br>kulut | Ostot   | Vuokratuotot | Saamiset | Velat   |
|-------------|---------|------------|------------------|---------|--------------|----------|---------|
| <b>2015</b> | 556,8   | 0,0        | 1 371,5          | 955,3   | 4,7          | 288,8    | 1 107,7 |
| <b>2014</b> | 310,0   | 8,5        | 889,9            | 6 316,0 | 0,0          | 476,2    | 2 188,7 |

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

Lisäksi konserni on tehnyt yrityskauppoja lähipiirin kanssa, josta tarkemmat selvitykset s. 66-68.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyt lainat

| 000 euroa                            | 2015       | 2014        |
|--------------------------------------|------------|-------------|
| Tilikauden alussa                    | 48,0       | 11,4        |
| Muutos johtoryhmässä                 | 0,0        | -4,4        |
| Tilikauden aikana myönnettyt lainat  | 0,0        | 40,0        |
| Lainojen takaisinmaksut              | -45,5      | 0,0         |
| Veloitetut korot                     | 0,5        | 1,0         |
| Tilikauden aikana saadut korkomaksut | -2,9       | 0,0         |
| <b>Tilikauden lopussa</b>            | <b>0,0</b> | <b>48,0</b> |

Lainat on annettu toistaiseksi ja maksetaan takaisin sovittaessa. Korko määrätään erikseen vuosittain. Korko oli vuonna 2014 ja 2015 3,0 %. Velalle ei ole vakuutta.

Restamax-konserni on ostanut pääosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta. Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 7,7 miljoonaa euroa lisättynä myöhemmin lueteltujen tytäryhtiöiden tilinpäätöskien 31.7.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella. Lisäkauppahinta oli noin 0,3 miljoonaa euroa.

Yrityskaupan kohteena on pääosa Staff Invest Oy:n henkilövuookrausliiketoiminnasta ja asiakassopimuskannasta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet seuraavista henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä:

| <u>Tytäryhtiö</u>           | <u>Omistusosuus</u> |
|-----------------------------|---------------------|
| Max Henkilöstöpalvelut Oy   | 100 %               |
| Resta Henkilöstöpalvelut Oy | 100 %               |
| Staffpark Oy                | 100 %               |
| Staffline Oy                | 100 %               |
| Vanajanpalvelut Oy          | 80 %                |
| Staffline Länsi-Suomi Oy    | 80 %                |

Myyjän osakkeenomistajista suuri osa kuuluu Restamax Oyj:n lähipiiriin, jonka perusteella yrityskauppa on luonteeltaan lähipiirikauppa.

Staff Invest Oy:n omistus jakautuu seuraavasti:

|                 |        |
|-----------------|--------|
| Wawe Capital Oy | 45,0 % |
| Avemari Oy      | 27,5 % |
| Eiramax Oy      | 11,3 % |
| JV-Staff Oy     | 11,3 % |
| Mr Max Oy       | 5,0 %  |

Osakkeenomistajista Wawe Capital Oy on Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Timo Laineen puolison määräysvalta-yhteisö, Mr Max Oy:n omistavat Timo Laine ja Restamax Oyj:n hallituksen jäsen Mikko Aartio yhdessä, Eiramax Oy:n pääomistaja on Mikko Aartio ja Avemari Oy:stä Timo Laine omistaa puolet määräysvalta-yhteisönsä Almalex Capital Oy:n kautta.

8.8.2014 Restamax Oyj myi 5 % Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n osakekannasta Restamax Oyj:n hallituksen varsinaiselle jäsenelle Sami Asikaiselle, joka nykyisin toimii Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toimitusjohtajana.

Restamax Oyj:n tytäryhtiö, henkilöstöpalveluliiketoimintaa harjoittava, Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 75 % pääosin Kuopion alueella toimivasta Huippu Henkilöstöpalvelut Oy:stä.

Yrityskaupan kokonaiskauppahinta on noin 0,5 miljoonaa euroa lisättynä ostettavien osakkeiden osuudella yhtiön sijoitusten ja vaihtuvien vastaavien yhteismäärän ja vieraan pääoman erotuksella 31.8.2014. Lisäksi yrityskauppaan liittyy 0,1 miljoonan euron lisäkauppahintaerä, joka maksetaan 31.12.2016, mikäli tietyt lisäkauppahinnan ehdot täyttyvät. Kauppahinnasta 0,5 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 15.9.2014.

Myyjinä osakekaupassa olivat Mika Niemi, Tero Lahtinen ja Mika Hämäläinen, kukin kolmanneksen osuudella. Myyjistä Mika Niemi on Restamax Oyj:n hallituksen varsinainen jäsen ja osakkeenomistaja.

Restamax-konsernin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy on ostanut loppuosan Staff Invest -konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnoista. Kaupan kohteen liiketoiminta ja omistusoikeus siirtyivät 31.12.2014, josta alkaen liiketoiminta yhdisteltiin Restamax-konsernin henkilöstövuokrausliiketoimintoihin.

Yrityskaupan kohteen kokonaiskauppahinta on noin 1,2 miljoonaa euroa lisättynä myöhemmin lueteltujen tytäryhtiöiden tilinpäätöksen 31.12.2014 vaihtuvien vastaavien ja vieraan pääoman erotuksella, joka maksetaan 30.4.2015 mennessä. Kauppahinnasta noin 0,3 miljoonaa euroa maksettiin kaupan kohteen omistusoikeuden siirtymispäivänä 31.12.2014. Kauppahinnasta noin 0,3 miljoonaa euroa maksetaan 31.1.2015, 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2015 ja 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2016.

Yrityskaupan kohteena on Staff Invest Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminta ja asiakassopimuskanta sekä Staff Invest Oy:n omistamat osuudet sen tietyistä henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittavista tytäryhtiöistä seuraavasti:

| <u>Tytäryhtiö</u>           | <u>Omistusosuus</u> |
|-----------------------------|---------------------|
| Happy Henkilöstöpalvelut Oy | 100 %               |
| Onni Henkilöstöpalvelut Oy  | 100 %               |

Myyjän osakkeenomistajista suuri osa kuuluu Restamax Oyj:n lähipiiriin, jonka perusteella yrityskauppa on luonteeltaan lähipiirikauppa.

Staff Invest Oy:n omistus jakautuu seuraavasti:

|                 |        |
|-----------------|--------|
| Wawe Capital Oy | 45,0 % |
| Avemari Oy      | 27,5 % |
| Eiramax Oy      | 11,3 % |
| JV-Staff Oy     | 11,3 % |
| Mr Max Oy       | 5,0 %  |

Osakkeenomistajista Wawe Capital Oy on Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Timo Laineen puolison määräysvalta-yhteisö, Mr Max Oy:n omistavat Timo Laine ja Restamax Oyj:n hallituksen jäsen Mikko Aartio yhdessä. Eiramax Oy:n pääomistaja on Mikko Aartio ja Avemari Oy:stä Timo Laine omistaa puolet määräysvalta-yhteisönsä Almalex Capital Oy:n kautta.

Lähipiiriliiketahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

**30 Tilintarkastajan palkkiot**

| 000 euroa                        | 2015  | 2014  |
|----------------------------------|-------|-------|
| KHT-yhteisö Deloitte & touche OY |       |       |
| Tilintarkastus                   | 179,7 | 153,5 |
| Muut palvelut                    | 74,3  | 115,1 |
| Yhteensä                         | 254,0 | 268,6 |

| Konsernitiilinpäättökseen yhdistellyt tytäryritykset | Omistususuus        | Kotipaikka  |
|------------------------------------------------------|---------------------|-------------|
| Onemax Oy                                            | 100,0 %             | Tampere     |
| Max Siivouspalvelut Oy                               | 70,0 %              | Tampere     |
| Beefmax Oy                                           | 100,0 %             | Helsinki    |
| Baarisalkku Oy                                       | 100,0 %             | Helsinki    |
| Koskimax Oy                                          | 59,6 %              | Tampere     |
| Suomen Diner Ravintolat Oy                           | 80,0 %              | Tampere     |
| SREmax Oy                                            | 85,0 %              | Tampere     |
| Eiran Musiikkiteatteri Oy                            | 100,0 %             | Tampere     |
| Gastromax Oy                                         | 70,0 %              | Tampere     |
| Soolo Max Oy                                         | 70,0 %              | Tampere     |
| Tunturimax Oy                                        | 65,0 %              | Tampere     |
| Beanimax Oy                                          | 60,0 %              | Tampere     |
| Roska Yhtiöt Oy                                      | 80,0 %              | Tampere     |
| Italpal Oy                                           | 100,0 %             | Tampere     |
| Northmax Oy                                          | 70,0 %              | Tampere     |
| Levin Ravintolakatu Oy                               | 100,0 %             | Helsinki    |
| Suomen Siipiravintolat Oy                            | 70,0 %              | Tampere     |
| Hernesaaren Ranta Oy                                 | 60,0 %              | Helsinki    |
| Kampin Sirkus Oy (konserni)                          | 90,0 %              | Tampere     |
| Markkinointitoimisto Aito Finland Oy                 | 60,0 %              | Tampere     |
| Barmax Oy (konserni)                                 | 100,0 %             | Tampere     |
| Poolmax Oy                                           | 80,0 %              | Tampere     |
| Priima-Ravintolat Oy                                 | 63,8 %              | Tampere     |
| Rock Hard Catering Oy                                | 88,0 %              | Tampere     |
| Aleksanterin Ravintolat Oy                           | 100,0 %             | Tampere     |
| Ruma Oy                                              | 100,0 %             | Tampere     |
| Tampereen Satamaravintolat Oy                        | 100,0 %             | Tampere     |
| Suomen Ravintolatoimi Oy                             | 57,9 %              | Jyväskylä   |
| Max Consulting Oy                                    | 100,0 %             | Tampere     |
| Suomen Ravintolatoimi Oy                             | 42,1 %              | Jyväskylä   |
| Eiran Tivoli Oy                                      | 100,0 %             | Tampere     |
| JVP Security Oy                                      | 100,0 %             | Jyväskylä   |
| Bistromax Oy                                         | 70,0 %              | Tampere     |
| Rengasravintolat Oy (konserni)                       | 100,0 %             | Tampere     |
| Ravintola Wanha Posti Oy                             | 100,0 %             | Tampere     |
| Wood Roasted Restaurants Oy                          | 100,0 %             | Helsinki    |
| Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy                | 100,0 %             | Tampere     |
| Ravintola Bodega Salud Ky                            | vast. al. yhtiömies | Tampere     |
| Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)               | 93,0 %              | Tampere     |
| Max Henkilöstöpalvelut Oy                            | 100,0 %             | Tampere     |
| Resta Henkilöstöpalvelut Oy                          | 100,0 %             | Tampere     |
| Smile Palvelut Pori Oy                               | 80,0 %              | Tampere     |
| Smile Tampere Oy                                     | 100,0 %             | Tampere     |
| Smile Palvelut Turku Oy                              | 100,0 %             | Tampere     |
| Smile Palvelut Hämeenlinna Oy                        | 100,0 %             | Hämeenlinna |
| Huippu Henkilöstöpalvelut Oy                         | 75,0 %              | Kuopio      |
| Smile Palvelut Jyväskylä Oy                          | 100,0 %             | Tampere     |
| Onni Henkilöstöpalvelut Oy                           | 100,0 %             | Tampere     |
| Happy Henkilöstöpalvelut Oy                          | 100,0 %             | Tampere     |
| Smile Pavelut Helsinki Oy                            | 100,0 %             | Tampere     |
| Smile Doctors Oy                                     | 75,0 %              | Tampere     |
| Smile Palvelut Pohjoinen Oy                          | 100,0 %             | Tampere     |

---

**Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuusyritykset**

|              |        |         |
|--------------|--------|---------|
| SuperPark Oy | 19,0 % | Sotkamo |
|--------------|--------|---------|

Yhtiön tulosta ei ole yhdistelty vuoden 2015 konsernitilinpäätökseen, koska osakkeiden hankinta tapahtui 16.12.2015.

| 000 euroa                       | Määräysvallattomien omistajien osuus |        | Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta |        | Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta |        |
|---------------------------------|--------------------------------------|--------|------------------------------------------------------------|--------|------------------------------------------------|--------|
| Yritys ja kotipaikka            | 2015                                 | 2014   | 2015                                                       | 2014   | 2015                                           | 2014   |
| Priima-Ravintolat Oy<br>Tampere | 36,2 %                               | 36,2 % | -133,0                                                     | 109,8  | 156,0                                          | 397,7  |
| Gastromax Oy<br>Tampere         | 30,0 %                               | 30,0 % | -326,8                                                     | -260,9 | -586,9                                         | -260,2 |
| Tunturimax Oy<br>Tampere        | 35,0 %                               | 35,0 % | 23,2                                                       | -20,4  | 64,6                                           | 41,4   |

## Taloudellinen informaatio:

000 euroa

| Priima-Ravintolat Oy | 2015    | 2014    |
|----------------------|---------|---------|
| Liikevaihto          | 3 867,7 | 3 623,8 |
| Tilikauden tulos     | -367,3  | 303,0   |

|                     |         |         |
|---------------------|---------|---------|
| Pitkäaikaiset varat | 2 648,9 | 1 695,0 |
| Lyhytaikaiset varat | 414,9   | 1 060,1 |

|                     |         |         |
|---------------------|---------|---------|
| Pitkäaikaiset velat | 1 349,0 | 365,7   |
| Lyhytaikaiset velat | 1 284,2 | 1 291,4 |

|                          |          |        |
|--------------------------|----------|--------|
| Liiketoiminnan rahavirta | 302,1    | 500,0  |
| Investointien rahavirta  | -1 391,3 | -998,8 |
| Rahoituksen rahavirta    | 1 009,9  | 503,5  |

| Gastromax Oy     | 2015     | 2014    |
|------------------|----------|---------|
| Liikevaihto      | 5 497,7  | 3 632,8 |
| Tilikauden tulos | -1 089,2 | -869,7  |

|                     |         |         |
|---------------------|---------|---------|
| Pitkäaikaiset varat | 3 935,3 | 3 109,0 |
| Lyhytaikaiset varat | 268,6   | 546,1   |

|                     |         |         |
|---------------------|---------|---------|
| Pitkäaikaiset velat | 3 285,0 | 1 735,3 |
| Lyhytaikaiset velat | 2 875,4 | 2 787,0 |

|                          |          |          |
|--------------------------|----------|----------|
| Liiketoiminnan rahavirta | -1 137,4 | 850,9    |
| Investointien rahavirta  | -1 624,2 | -3 542,3 |
| Rahoituksen rahavirta    | 2 582,8  | 2 892,2  |

| <b>Tunturimax Oy</b>     | <b>2015</b> | <b>2014</b> |
|--------------------------|-------------|-------------|
| Liikevaihto              | 5 092,5     | 1 245,2     |
| Tilikauden tulos         | 66,3        | -58,3       |
|                          |             |             |
| Pitkäaikaiset varat      | 1 183,2     | 1 074,6     |
| Lyhytaikaiset varat      | 885,5       | 1 575,2     |
|                          |             |             |
| Pitkäaikaiset velat      | 453,6       | 447,6       |
| Lyhytaikaiset velat      | 1 430,4     | 2 084,0     |
|                          |             |             |
| Liiketoiminnan rahavirta | 34,3        | 484,8       |
| Investointien rahavirta  | -357,3      | -1 005,1    |
| Rahoituksen rahavirta    | 10,0        | 948,5       |

## 32 Muut vuokrasopimukset

### Konserni vuokralle ottajana

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä ravintola- ja toimitilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin kahdesta viiteentoista vuotta, ja niihin usein sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Vuokrasopimukset ovat joko kiinteitä sisältäen indeksikorotuksen tai liikevaihtoperusteisia. Osa vuokrasopimuksista on toistaiseksi voimassa olevia, sisältäen 2 kuukauden irtisanomisajan.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

| 000 euroa                                              | 2015            | 2014            |
|--------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Yhden vuoden kuluessa                                  | 12 182,3        | 11 898,6        |
| Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa | 33 471,1        | 35 330,5        |
| Yli viiden vuoden kuluessa                             | 15 490,4        | 12 994,6        |
| <b>Yhteensä</b>                                        | <b>61 143,8</b> | <b>60 223,7</b> |

Vuonna 2015 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 12.791,7 tuhatta euroa (10.619,4 tuhatta euroa vuonna 2014).

Konserni on vuokrannut edelleen 9 ravintolatilaa. Näistä aiheutuvia vuokrakuluja on kirjattu 1.027,3 tuhatta euroa 2015 (1.267,1 tuhatta euroa vuonna 2014). Tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat ovat vuoden 2015 päättyessä 1.836,0 tuhatta euroa (vuoden 2014 päättyessä 1.362,4 tuhatta euroa).

### Konserni vuokralle antajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaiset vastaiset vähimmäisvuokrat:

| 000 euroa                                              | 2015           | 2014         |
|--------------------------------------------------------|----------------|--------------|
| Yhden vuoden kuluessa                                  | 909,6          | 468,0        |
| Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa | 1 783,4        | 370,0        |
| Yli viiden vuoden kuluessa                             | 0,0            | 0,0          |
| <b>Yhteensä</b>                                        | <b>2 693,0</b> | <b>838,0</b> |

| 000 euroa                                            | 2015     | 2014     |
|------------------------------------------------------|----------|----------|
| Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia |          |          |
| Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset            | 21 689,9 | 16 890,3 |
| Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset            | 9 163,8  | 7 046,1  |
| Yhteensä                                             | 30 853,7 | 23 936,4 |
| Omasta puolesta annetut vakuudet                     |          |          |
| Kiinnitetyt panttivelkakirjat                        | 16 400,0 | 15 650,0 |
| Kiinteistökiinnitys                                  | 2 500,0  | 2 500,0  |
| Tytäryhtiöosakkeet                                   | 25 800,8 | 25 798,5 |
| Muut osakkeet                                        | 164,8    | 164,8    |
| Pankkitakaukset                                      | 2 564,8  | 2 528,9  |
| Muut takaukset                                       | 2 785,0  | 1 995,0  |
| Yhteensä                                             | 50 215,4 | 48 637,2 |
| milj. euroa                                          | 2015     | 2014     |
| Sitoumukset:                                         |          |          |
| Ostositoumus                                         | 0,2      | 0,2      |

### 34 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

**31.12.2015**

| 000 euroa                             | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti<br>arvostettavat | Myytävissä<br>olevat | Lainat ja<br>saamiset | Jaksotettuun<br>hankinta-<br>menoon | Käypä arvo      |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|-------------------------------------|-----------------|
| <b>Rahoitusvarat</b>                  |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
| Korolliset lainasaamiset              |                                                     |                      | 246,4                 |                                     | 246,4           |
| Korottomat muut saamiset              |                                                     |                      | 1 042,6               |                                     | 1 042,6         |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset       |                                                     |                      | 9 775,6               |                                     | 9 775,6         |
| Noteerattomat osakkeet                |                                                     | 622,1                |                       |                                     | 622,1           |
| Rahavarat                             |                                                     |                      | 2 135,1               |                                     | 2 135,1         |
| <b>Yhteensä</b>                       |                                                     | <b>622,1</b>         | <b>13 199,7</b>       |                                     | <b>13 821,8</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo yhteensä</b>        |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
|                                       |                                                     | <b>622,1</b>         | <b>13 199,7</b>       |                                     | <b>13 821,8</b> |
| <b>Rahoitusvelat</b>                  |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
| Pitkäaikaiset rahoitusvelat           |                                                     |                      |                       | 22 170,3                            | 22 170,3        |
| Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat |                                                     |                      |                       | 722,1                               | 722,1           |
| Lyhytaikaiset rahoitusvelat           |                                                     |                      |                       | 9 227,9                             | 9 227,9         |
| Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat |                                                     |                      |                       | 17 511,6                            | 17 511,6        |
| <b>Käypä arvo yhteensä</b>            |                                                     |                      |                       | <b>49 631,9</b>                     | <b>49 631,9</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo yhteensä</b>        |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
|                                       |                                                     |                      |                       | <b>49 631,9</b>                     | <b>49 631,9</b> |

**31.12.2014**

| 000 euroa                                                       | Käypään arvoon tulosvaikutteisesti<br>arvostettavat | Myytävissä<br>olevat | Lainat ja<br>saamiset | Jaksotettuun<br>hankinta-<br>menoon | Käypä arvo      |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|-------------------------------------|-----------------|
| <b>Rahoitusvarat</b>                                            |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
| Korolliset lainasaamiset                                        |                                                     |                      | 262,2                 |                                     | 262,2           |
| Korottomat muut saamiset                                        |                                                     |                      | 900,2                 |                                     | 900,2           |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset                                 |                                                     |                      | 9 697,9               |                                     | 9 697,9         |
| Käypään arvoon tulosvaikutteisesti<br>kirjattavat rahoitusvarat |                                                     |                      |                       |                                     | 0,0             |
| Noteeraamattomat osakkeet                                       |                                                     | 348,6                |                       |                                     | 348,6           |
| Rahavarat                                                       |                                                     |                      | 5 242,5               |                                     | 5 242,5         |
| <b>Yhteensä</b>                                                 |                                                     | <b>348,6</b>         | <b>16 102,8</b>       |                                     | <b>16 451,4</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo yhteensä</b>                                  |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
|                                                                 |                                                     | <b>348,6</b>         | <b>16 102,8</b>       |                                     | <b>16 451,4</b> |
| <b>Rahoitusvelat</b>                                            |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
| Pitkäaikaiset rahoitusvelat                                     |                                                     |                      |                       | 17 297,6                            | 17 297,6        |
| Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat                           |                                                     |                      |                       | 1 169,3                             | 1 169,3         |
| Lyhytaikaiset rahoitusvelat                                     |                                                     |                      |                       | 7 046,1                             | 7 046,1         |
| Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat                           |                                                     |                      |                       | 18 281,5                            | 18 281,5        |
| <b>Käypä arvo yhteensä</b>                                      |                                                     |                      |                       | <b>43 794,5</b>                     | <b>43 794,5</b> |
| <b>Kirjanpitoarvo yhteensä</b>                                  |                                                     |                      |                       |                                     |                 |
|                                                                 | <b>0,0</b>                                          | <b>0,0</b>           | <b>0,0</b>            | <b>43 794,5</b>                     | <b>43 794,5</b> |

### 35 Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

| 000 euroa                                    | 2015         | 2014          |
|----------------------------------------------|--------------|---------------|
| Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa |              |               |
| Mainostilan myynnin ja sopimusrahan tuloutus | -367,0       | -554,2        |
| Myyntisaamisten alaskirjaus                  | 476,1        | 177,0         |
| Käyttöomaisuuden myynti                      | -114,1       | -34,7         |
| Muut oikaisut                                | -56,2        | 304,8         |
| <b>Yhteensä</b>                              | <b>-61,2</b> | <b>-106,9</b> |

### 36 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

| Milj. euroa                           | Liite | 2015           |            | 2014           |            |
|---------------------------------------|-------|----------------|------------|----------------|------------|
|                                       |       | Kirjanpitoarvo | Käypä arvo | Kirjanpitoarvo | Käypä arvo |
| <b>Rahoitusvarat</b>                  |       |                |            |                |            |
| Myytävisissä olevat rahoitusvarat     | 14    | 622,1          | 622,1      | 348,6          | 348,6      |
| Korolliset lainasaamiset              | 13    | 246,4          | 246,4      | 262,2          | 262,2      |
| Myyntisaamiset ja muut saamiset       | 13    | 10 818,2       | 10 818,2   | 10 598,1       | 10 598,1   |
| Rahavarat                             | 16    | 2 135,1        | 2 135,1    | 5 242,5        | 5 242,5    |
| <b>Rahoitusvelat</b>                  |       |                |            |                |            |
| Pitkäaikaiset rahoitusvelat           | 20    | 22 170,3       | 22 170,3   | 17 297,6       | 17 297,6   |
| Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat | 21    | 722,1          | 722,1      | 1 169,3        | 1 169,3    |
| Lyhytaikaiset rahoitusvelat           | 20    | 9 227,9        | 9 227,9    | 7 046,1        | 7 046,1    |
| Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat | 21    | 17 511,6       | 17 511,6   | 18 281,5       | 18 281,5   |

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

#### Myytävisissä olevat rahoitusvarat

Myytävisissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin kotimaisista osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu käypään arvoon tai hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia.

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Lainojen uudelleen hinnoittelupäivä on 31.12., joten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat markkina-arvoja.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

**31.12.2015**

| 000 euroa                           | Taso 1     | Taso 2     | Taso 3     | Yhteensä   |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Varat</b>                        |            |            |            |            |
| Myytävissä olevat rahoitusvarat     |            |            |            |            |
| - oman pääoman ehtoiset arvopaperit | 0,0        | 0,0        | 0,0        | 0,0        |
| <b>Varat yhteensä</b>               | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> |

**31.12.2014**

| 000 euroa                           | Taso 1     | Taso 2     | Taso 3     | Yhteensä   |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Varat</b>                        |            |            |            |            |
| Myytävissä olevat rahoitusvarat     |            |            |            |            |
| - oman pääoman ehtoiset arvopaperit | 0,0        | 0,0        | 0,0        | 0,0        |
| <b>Varat yhteensä</b>               | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> | <b>0,0</b> |

Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1, 2 tai 3 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet koostuvat ei-noteeratuista eristä.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu hankintameno, koska käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää.

**37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat**

Restamax Oyj:n henkilövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 1.1.2016 TOR-Palvelut Oy:ltä henkilövuokrausliiketoiminnan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchen ravintolaliiketoiminnan 2.1.2016.

### 38 Tunnuslukujen laskentakaavat

#### Kannattavuus

##### **Oman pääoman tuotto %**

|                                                                                                      |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Voitto (emoyhtiön omistajille kuuluva voitto + määräysvallattomille kuuluva voitto)                  | * 100 |
| <hr/>                                                                                                |       |
| Oma pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva) |       |

##### **Sijoitetun pääoman tuotto %**

|                                                                                                             |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Nettotulos + rahoituskulut + verot (12 kk)                                                                  | *100 |
| <hr/>                                                                                                       |      |
| Sijoitettu pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva) |      |

##### **Materiaalikate**

Liikevaihto - ostot +- varaston muutos

##### **Henkilöstökulu %**

|                                         |      |
|-----------------------------------------|------|
| Henkilöstökulut + Ulkopuoliset palvelut | *100 |
| <hr/>                                   |      |
| Liikevaihto                             |      |

##### **Käyttökate**

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

#### Taloudellinen asema

##### **Omavaraisuusaste %**

|                                    |      |
|------------------------------------|------|
| Oma pääoma                         | *100 |
| <hr/>                              |      |
| Taseen loppusumma - Saadut ennakot |      |

##### **Nettovelkaantumisaste %**

|                                                                                          |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Korolliset nettorahoitusvelat                                                            | *100 |
| <hr/>                                                                                    |      |
| Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva) |      |

#### Osakekohtaiset tunnusluvut

##### **Osakekohtainen osinko**

Tilikauden osingonjako

|                                                       |
|-------------------------------------------------------|
| Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä |
|-------------------------------------------------------|

##### **Osakekohtainen tulos**

Tilikauden tulos - määräysvallattomien omistajien osuus

|                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------|
| Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin |
|-----------------------------------------------------------------------------|

##### **Osakekohtainen oma pääoma, EUR**

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

|                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------|
| Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita |
|-----------------------------------------------------------------------|

##### **Osingonjakosuhde %**

(Osinko / osake)

|                      |      |
|----------------------|------|
| Osakekohtainen tulos | *100 |
|----------------------|------|

**Efektiivinen osinkotuotto %**

Osakekohtainen osinko

\*100

---

Tilinpäätöspäivän osakekurssi**Hinta/voitto-suhde****(P/E)**

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

---

Osakekohtainen tulos**Osakkeen keski kurssi**

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto

---

Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin**Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR**

Tilinpäätöspäivän osakekurssi x osakkeiden lukumäärä

| <b>TULOSLASKELMA</b><br>(EUR)                                 | <b>1.1.2015-31.12.2015</b> | <b>1.1.2014-31.12.2014</b> |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------|----------------------------|
| <b>LIKEVAIHTO</b>                                             | <b>15 820 814,74</b>       | <b>12 933 701,68</b>       |
| Liiketoiminnan muut tuotot                                    | 3 514 259,19               | 2 128 217,09               |
| Materiaalit ja palvelut                                       |                            |                            |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat                                 |                            |                            |
| Ostot tilikauden aikana                                       | -3 147 482,81              | -3 338 651,24              |
| Varastojen lisäys / vähennys                                  | 20 896,18                  | 39 894,45                  |
| Ulkopuoliset palvelut                                         | -2 289 650,54              | -1 781 430,73              |
| Materiaalit ja palvelut yhteensä                              | -5 416 237,17              | -5 080 187,52              |
| Henkilöstökulut                                               |                            |                            |
| Palkat ja palkkiot                                            | -2 967 577,32              | -2 532 688,83              |
| Henkilösivukulut                                              |                            |                            |
| Eläkekulut                                                    | -581 053,16                | -477 756,96                |
| Muut henkilösivukulut                                         | -120 530,89                | -110 274,29                |
| Henkilöstökulut yhteensä                                      | -3 669 161,37              | -3 120 720,08              |
| Poistot ja arvonalentumiset                                   |                            |                            |
| Suunnitelman mukaiset poistot                                 | -1 629 745,05              | -1 060 687,38              |
| Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä             | -153 424,84                | 0,00                       |
| Poistot ja arvonalentumiset yhteensä                          | -1 783 169,89              | -1 060 687,38              |
| Liiketoiminnan muut kulut                                     | -8 274 921,80              | -6 152 546,72              |
| <b>LIKEVOITTO (-TAPPIO)</b>                                   | <b>191 583,70</b>          | <b>-352 222,93</b>         |
| Rahoitustuotot ja -kulut                                      |                            |                            |
| Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä                 | 1 362 151,35               | 7 895 223,61               |
| Tuotot muista osuuksista                                      | 0,00                       | 1 200,00                   |
| Muut korko- ja rahoitustuotot                                 |                            |                            |
| Saman konsernin yrityksiltä                                   | 816 769,68                 | 383 445,03                 |
| Muilta                                                        | 11 056,98                  | 90 001,82                  |
| Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista | -1 894 493,76              | 0,00                       |
| Korkokulut ja muut rahoituskulut                              |                            |                            |
| Saman konsernin yrityksille                                   | -56 528,18                 | -40 425,46                 |
| Muille                                                        | -697 631,38                | -486 500,08                |
| Rahoitustuotot ja kulut yhteensä                              | -458 675,31                | 7 842 944,92               |
| <b>VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ</b>                 | <b>-267 091,61</b>         | <b>7 490 721,99</b>        |
| Satunnaiset tuotot                                            | 7 099 102,69               | 2 536 713,88               |
| Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä                          | 7 099 102,69               | 2 536 713,88               |
| <b>VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA</b>    | <b>6 832 011,08</b>        | <b>10 027 435,87</b>       |
| Poistoeron lisäys / vähennys                                  | -134 636,76                | 0,00                       |
| Tuloverot                                                     |                            |                            |
| Tilikauden verot                                              | -1 464 365,48              | -368,43                    |
| <b>VOITTO (-TAPPIO)</b>                                       | <b>5 233 008,84</b>        | <b>10 027 067,44</b>       |

| TASE<br>(EUR)                            | 31.12.2015           | 31.12.2014           |
|------------------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>VASTAAVAA</b>                         |                      |                      |
| <b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>                 |                      |                      |
| Aineettomat hyödykkeet                   |                      |                      |
| Liikearvo                                | 651 727,45           | 241 751,17           |
| Muut pitkävaikutteiset menot             | 2 524 895,36         | 2 514 670,81         |
| Ennakkomaksut                            | 57 589,70            | 2 375 234,45         |
|                                          | <u>3 234 212,51</u>  | <u>5 131 656,43</u>  |
| Aineelliset hyödykkeet                   |                      |                      |
| Rakennukset ja rakennelmat               | 2 341 860,46         | 2 100 000,00         |
| Koneet ja kalusto                        | 2 443 902,35         | 2 001 264,51         |
| Muut aineelliset hyödykkeet              | 2 806,22             | 2 806,22             |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 34 591,81            | 269 469,42           |
|                                          | <u>4 823 160,84</u>  | <u>4 373 540,15</u>  |
| Sijoitukset                              |                      |                      |
| Osuudet konsernin yrityksissä            | 32 028 867,32        | 27 724 332,69        |
| Osuudet omistusyhteysyrityksissä         | 1 330 000,00         | 0,00                 |
| Muut osakkeet ja osuudet                 | 283 130,07           | 11 868,09            |
|                                          | <u>33 641 997,39</u> | <u>27 736 200,78</u> |
| <b>PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>        | <b>41 699 370,74</b> | <b>37 241 397,36</b> |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>               |                      |                      |
| Vaihto-omaisuus                          |                      |                      |
| Valmiit tuotteet/Tavarat                 | 240 287,65           | 219 391,47           |
|                                          | <u>240 287,65</u>    | <u>219 391,47</u>    |
| Pitkäaikaiset                            |                      |                      |
| Saamiset konserniyrityksiltä             | 22 179 963,71        | 16 036 561,78        |
| Lainasaamiset                            | 678 925,09           | 178 925,09           |
| Muut saamiset                            | 72 000,00            | 0,00                 |
|                                          | <u>22 930 888,80</u> | <u>16 215 486,87</u> |
| Lyhytaikaiset                            |                      |                      |
| Myyntisaamiset                           | 521 827,96           | 463 266,56           |
| Saamiset konserniyrityksiltä             | 22 290 726,66        | 22 104 057,09        |
| Lainasaamiset                            | 26 400,00            | 66 400,00            |
| Muut saamiset                            | 9 402,97             | 27 370,74            |
| Siirtosaamiset                           | 1 160 867,32         | 604 393,84           |
|                                          | <u>24 009 224,91</u> | <u>23 265 488,23</u> |
| Rahat ja pankkisaamiset                  | 158 389,32           | 443 800,80           |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>      | <b>47 338 790,68</b> | <b>40 144 167,37</b> |
| <b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>                | <b>89 038 161,42</b> | <b>77 385 564,73</b> |

| <b>TASE</b><br>(EUR)                         | <b>31.12.2015</b>    | <b>31.12.2014</b>    |
|----------------------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>VASTATTAVAA</b>                           |                      |                      |
| <b>OMA PÄÄOMA</b>                            |                      |                      |
| Osakepääoma                                  | 150 000,00           | 150 000,00           |
|                                              | <u>150 000,00</u>    | <u>150 000,00</u>    |
| Muut rahastot                                |                      |                      |
| Sijoitetun vapaan pääoman rahasto            | 34 892 713,54        | 34 892 713,54        |
|                                              | <u>34 892 713,54</u> | <u>34 892 713,54</u> |
| Edellisten tilikausien voitto (tappio)       | 7 805 976,94         | 1 884 840,79         |
| Tilikauden voitto (tappio)                   | 5 233 008,84         | 10 027 067,44        |
| <b>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>                   | <b>48 081 699,32</b> | <b>46 954 621,77</b> |
| <b>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ</b>          |                      |                      |
| Poistoero                                    | 134 636,76           | 0,00                 |
| <b>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ</b> | <b>134 636,76</b>    | <b>0,00</b>          |
| <b>VIERAS PÄÄOMA</b>                         |                      |                      |
| Pitkäaikainen                                |                      |                      |
| Pääomalainat                                 | 241 008,00           | 407 360,92           |
| Lainat rahoituslaitoksilta                   | 21 536 591,44        | 16 866 143,20        |
| Saadut ennakot                               | 0,00                 | 0,00                 |
| Velat saman konsernin yrityksille            | 3 090 516,59         | 2 087 220,43         |
| Muut velat                                   | 460 132,05           | 0,00                 |
|                                              | <u>25 328 248,08</u> | <u>19 360 724,55</u> |
| Lyhytaikainen                                |                      |                      |
| Lainat rahoituslaitoksilta                   | 8 130 092,42         | 6 982 355,81         |
| Saadut ennakot                               | 14 105,51            | 4 403,61             |
| Ostovelat                                    | 1 132 723,24         | 1 443 641,98         |
| Velat saman konsernin yrityksille            | 4 081 533,46         | 1 841 078,80         |
| Muut velat                                   | 204 946,99           | 109 041,15           |
| Siirtovelat                                  | 1 930 175,64         | 689 697,06           |
|                                              | <u>15 493 577,26</u> | <u>11 070 218,41</u> |
| <b>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>                | <b>40 821 825,34</b> | <b>30 430 942,96</b> |
| <b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>                  | <b>89 038 161,42</b> | <b>77 385 564,73</b> |

## TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2015

### EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Restamax Oyj:n tilikausi on 1.1.-31.12. Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS).

### Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

#### Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Pysyvien vastaavien liitetiedoissa on esitetty vain niiden pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan poistettu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

#### Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

| Hyödykeryhmä                 | Arvioitu pitoaika<br>vuotta | Poistoprosentti | Poistomenetelmä   |
|------------------------------|-----------------------------|-----------------|-------------------|
| Rakennukset                  | 30                          |                 | tasapoisto        |
| Liikearvo                    | 5                           |                 | tasapoisto        |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 3,5,7,10                    |                 | tasapoisto        |
| Fuusioaktiiva                | 5                           |                 | tasapoisto        |
| Koneet ja kalusto            |                             | 25              | menojäännöspoisto |

#### Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen FIFO-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6 § 1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Vaihtuvien vastaavien saamisiin merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisimpaan todennäköiseen arvoonsa.

#### Henkilöstön eläketurva

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

#### Vieraan pääoman arvostus

Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

#### Omat osakkeet

Hankitut omat osakkeet kirjataan edellisten tilikausien kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

## TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

## Pysyvät vastaavat

| Aineettomat hyödykkeet | Liikearvo    | Muut ptv menot | Yhteensä      |
|------------------------|--------------|----------------|---------------|
| Kirjanpitoarvo 1.1.    | 241 751,17   | 4 889 905,26   | 5 131 656,43  |
| Lisäykset              | 1 050 000,00 | 918 611,11     | 1 968 611,11  |
| Vähennykset            | -385 840,00  | -787 363,73    | -1 173 203,73 |
| Siirto erien välillä   | 0,00         | -1 740 024,08  | -1 740 024,08 |
| Tilikauden poistot     | -254 183,72  | -698 643,50    | -952 827,22   |
| Kirjanpitoarvo 31.12.  | 651 727,45   | 2 582 485,06   | 3 234 212,51  |

| Aineelliset hyödykkeet | Rakennukset  | Koneet ja kalusto | Muut ain . hyödykkeet | Enn.maks ja kesk.eräiset hankinnat | Yhteensä     |
|------------------------|--------------|-------------------|-----------------------|------------------------------------|--------------|
| Kirjanpitoarvo 1.1.    | 2 100 000,00 | 2 001 264,51      | 2 806,22              | 269 469,42                         | 4 373 540,15 |
| Lisäykset              | 321 620,24   | 1 247 451,98      | 0,00                  | 414 356,03                         | 1 983 428,25 |
| Siirto erien välillä   | 0,00         | 0,00              | 0,00                  | -566 954,69                        | -566 954,69  |
| Vähennykset            | 0,00         | -207 656,09       | 0,00                  | -82 278,95                         | -289 935,04  |
| Tilikauden poistot     | -79 759,78   | -597 158,05       | 0,00                  | 0,00                               | -676 917,83  |
| Kirjanpitoarvo 31.12.  | 2 341 860,46 | 2 443 902,35      | 2 806,22              | 34 591,81                          | 4 823 160,84 |

| Sijoitukset           | Osuudet saman konsernin yr. | Osuudet omistus-yhteisyryityksissä | Muut osakkeet ja osuudet | Yhteensä      |
|-----------------------|-----------------------------|------------------------------------|--------------------------|---------------|
| Kirjanpitoarvo 1.1.   | 27 724 332,69               | 0,00                               | 11 868,09                | 27 736 200,78 |
| Lisäykset             | 4 304 534,63                | 1 330 000,00                       | 271 261,98               | 5 905 796,61  |
| Kirjanpitoarvo 31.12. | 32 028 867,32               | 1 330 000,00                       | 283 130,07               | 33 641 997,39 |

| Yhtiön nimi ja yhtiömuoto              | Kotipaikka  | Osuus%             |
|----------------------------------------|-------------|--------------------|
| Onemax Oy                              | Tampere     | 100,0 %            |
| Max Siivouspalvelut Oy                 | Tampere     | 70,0 %             |
| Beefmax Oy                             | Helsinki    | 100,0 %            |
| Baarisalkku Oy                         | Helsinki    | 100,0 %            |
| Koskimax Oy                            | Tampere     | 59,6 %             |
| Suomen Diner Ravintolat Oy             | Tampere     | 80,0 %             |
| SRMax Oy                               | Tampere     | 85,0 %             |
| Eiran Musiikkiteatteri Oy              | Tampere     | 100,0 %            |
| Gastromax Oy                           | Tampere     | 70,0 %             |
| Soolo Max Oy                           | Tampere     | 70,0 %             |
| Tunturimax Oy                          | Tampere     | 65,0 %             |
| Beaniemax Oy                           | Tampere     | 60,0 %             |
| Roska Yhtiöt Oy                        | Tampere     | 80,0 %             |
| Italpal Oy                             | Tampere     | 100,0 %            |
| Northmax Oy                            | Tampere     | 70,0 %             |
| Levin Ravintolakatu Oy                 | Helsinki    | 100,0 %            |
| Suomen Siipiravintolat Oy              | Tampere     | 70,0 %             |
| Hernesaaren Ranta Oy                   | Helsinki    | 60,0 %             |
| Kampin Sirkus Oy (konserni)            | Tampere     | 90,0 %             |
| Markkinointitoimisto Aito Finland Oy   | Tampere     | 60,0 %             |
| Barmax Oy (konserni)                   | Tampere     | 100,0 %            |
| Poolmax Oy                             | Tampere     | 80,0 %             |
| Priima-Ravintolat Oy                   | Tampere     | 63,8 %             |
| Rock Hard Catering Oy                  | Tampere     | 88,0 %             |
| Aleksanterin Ravintolat Oy             | Tampere     | 100,0 %            |
| Ruma Oy                                | Tampere     | 100,0 %            |
| Tampereen Satamaravintolat Oy          | Tampere     | 100,0 %            |
| Suomen Ravintolatoimi Oy               | Jyväskylä   | 57,9 %             |
| Max Consulting Oy                      | Tampere     | 100,0 %            |
| Suomen Ravintolatoimi Oy               | Jyväskylä   | 42,1 %             |
| Eiran Tivoli Oy                        | Tampere     | 100,0 %            |
| JVP Security Oy                        | Jyväskylä   | 100,0 %            |
| Bistromax Oy                           | Tampere     | 70,0 %             |
| Rengasravintolat Oy (konserni)         | Tampere     | 100,0 %            |
| Ravintola Wanha Posti Oy               | Tampere     | 100,0 %            |
| Wood Roasted Restaurants Oy            | Helsinki    | 100,0 %            |
| Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy  | Tampere     | 100,0 %            |
| Ravintola Bodega Salud Ky              | Tampere     | vast.al. Yhtiömies |
| Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni) | Tampere     | 93,0 %             |
| Max Henkilöstöpalvelut Oy              | Tampere     | 100,0 %            |
| Resta Henkilöstöpalvelut Oy            | Tampere     | 100,0 %            |
| Smile Palvelut Pori Oy                 | Tampere     | 80,0 %             |
| Smile Tampere Oy                       | Tampere     | 100,0 %            |
| Smile Palvelut Turku Oy                | Tampere     | 100,0 %            |
| Smile Palvelut Hämeenlinna Oy          | Hämeenlinna | 100,0 %            |
| Huippu Henkilöstöpalvelut Oy           | Kuopio      | 75,0 %             |
| Smile Palvelut Jyväskylä Oy            | Tampere     | 100,0 %            |
| Onni Henkilöstöpalvelut Oy             | Tampere     | 100,0 %            |
| Happy Henkilöstöpalvelut Oy            | Tampere     | 100,0 %            |
| Smile Palvelut Helsinki Oy             | Tampere     | 100,0 %            |
| Smile Doctors Oy                       | Tampere     | 75,0 %             |
| Smile Palvelut Pohjoinen Oy            | Tampere     | 100,0 %            |

| Yhtiön nimi ja yhtiömuoto | Kotipaikka | Osuus% |
|---------------------------|------------|--------|
| SuperPark Oy              | Sotkamo    | 19,0 % |

Yhtiö käsitellään osakkuusyriyksenä, koska Restamax Oyj:llä on huomattava vaikutusvalta.

|                                                                |                      |                      |                      |
|----------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| <b>Siirtosaamiset</b>                                          | <b>31.12.2015</b>    | <b>31.12.2014</b>    |                      |
| Jaksotukset                                                    | 75 206,83            | 46 219,61            |                      |
| Muut siirtosaamiset                                            | 1 085 660,49         | 558 174,23           |                      |
| Yhteensä                                                       | 1 160 867,32         | 604 393,84           |                      |
| <b>Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä</b>       | <b>31.12.2015</b>    | <b>31.12.2014</b>    |                      |
| Pitkäaikaiset                                                  |                      |                      |                      |
| Lainasaamiset                                                  | 15 465 974,83        | 15 772 614,99        |                      |
| Muut pitkäaikaiset saamiset                                    | 6 713 988,88         | 263 946,79           |                      |
|                                                                | 22 179 963,71        | 16 036 561,78        |                      |
| Lyhytaikaiset                                                  |                      |                      |                      |
| Myyntisaamiset                                                 | 439 816,73           | 355 207,55           |                      |
| Siirtosaamiset                                                 | 270 400,42           | 382 108,68           |                      |
| Muut konsernisaamiset                                          | 8 673 102,69         | 13 474 226,16        |                      |
| Lainasaamiset                                                  | 12 907 406,82        | 7 892 514,70         |                      |
|                                                                | 22 290 726,66        | 22 104 057,09        |                      |
| Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä                  | 44 470 690,37        | 38 140 618,87        |                      |
| <b>Oma pääoma</b>                                              | <b>31.12.2015</b>    | <b>31.12.2014</b>    |                      |
| Osakepääoma tilikauden alussa                                  | 150 000,00           | 150 000,00           |                      |
| Osakepääoman korotus                                           | 0,00                 | 0,00                 |                      |
| Osakepääoma tilikauden lopussa                                 | 150 000,00           | 150 000,00           |                      |
| <b>Sidottu oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa</b>          | <b>150 000,00</b>    | <b>150 000,00</b>    |                      |
| Sij. Vapaan oman pääoman rahasto tilikauden alussa             | 34 892 713,54        | 25 392 913,54        |                      |
| Suunnattu osakeanti                                            | 0,00                 | 9 499 800,00         |                      |
| <b>Sij. Vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa</b>     | <b>34 892 713,54</b> | <b>34 892 713,54</b> |                      |
| Edellisten tilikausien voitto/tappio tk:n alussa               | 1 884 840,79         | 456 742,97           |                      |
| Ed. tilikauden voitto/tappio siirto                            | 10 027 067,44        | 3 152 557,65         |                      |
| Osingonjako                                                    | -3 575 026,40        | -1 474 165,80        |                      |
| Omat osakkeet                                                  | -530 904,89          | -250 294,03          |                      |
| <b>Edellisten tilikausien voitto/tappio tilikauden lopussa</b> | <b>7 805 976,94</b>  | <b>1 884 840,79</b>  |                      |
| <b>Tilikauden voitto/tappio</b>                                | <b>5 233 008,84</b>  | <b>10 027 067,44</b> |                      |
| <b>Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa</b>            | <b>47 931 699,32</b> | <b>46 804 621,77</b> |                      |
| <b>Oma pääoma yhteensä</b>                                     | <b>48 081 699,32</b> | <b>46 954 621,77</b> |                      |
| <b>Laskelma jakokelpoisista varoista omassa pääomassa</b>      | <b>31.12.2015</b>    | <b>31.12.2014</b>    |                      |
| Edellisten tilikausien voitto                                  | 7 805 976,94         | 1 884 840,79         |                      |
| Tilikauden tulos (voitto + / tappio - )                        | +                    | 5 233 008,84         | 10 027 067,44        |
| Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto                         | +                    | 34 892 713,54        | 34 892 713,54        |
| <b>Jakokelpoiset varat yhteensä</b>                            | <b>=</b>             | <b>47 931 699,32</b> | <b>46 804 621,77</b> |

**Omat osakkeet**

Restamax Oyj:n hallussa oli 1.1.2015 69 300 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö hankki tilikauden 2015 aikana 130 700 kappaletta omia osakkeita, tilikauden päättyessä Restamax Oyj:n hallussa oli 200 000 kappaletta omia osakkeita.

| <b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>                   | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
|-------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Rakennusten poistoero                                 | 17 105,03         | 0,00              |
| Koneiden ja kaluston poistoero                        | 117 531,73        | 0,00              |
| Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä                 | 134 636,76        | 0,00              |
| <b>Velat samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä</b> | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Pitkäaikainen                                         |                   |                   |
| Velat                                                 | 2 999 956,59      | 1 787 892,43      |
| Saadut ennakot                                        | 90 560,00         | 299 328,00        |
|                                                       | 3 090 516,59      | 2 087 220,43      |
| Lyhytaikainen                                         |                   |                   |
| Ostovelat                                             | 312 352,47        | 440 229,25        |
| Velat                                                 | 1 999 971,07      | 1 191 928,29      |
| Saadut ennakot                                        | 168 000,00        | 168 000,00        |
| Siirtovelat                                           | 1 601 209,92      | 40 921,26         |
|                                                       | 4 081 533,46      | 1 841 078,80      |
| Velat saman konsernin yrityksille yhteensä            | 7 172 050,05      | 3 928 299,23      |
| <b>Siirtovelat</b>                                    | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Palkkavelat                                           | 175 540,17        | 113 062,56        |
| Lomapalkkavelka                                       | 421 822,22        | 365 885,04        |
| Eläkevakuutukset                                      | 166 546,41        | 57 309,38         |
| Tuloverovelat                                         | 967 733,91        | 0,00              |
| Muut siirtovelat                                      | 198 532,93        | 153 440,08        |
| Siirtovelat yhteensä                                  | 1 930 175,64      | 689 697,06        |

Konsernitiilin kokonaissaldo on esitetty emoyhtiön lyhytaikaisissa rahoitusveloissa. Emoyhtiön saatava tai velka on esitetty saatavana saman konsernin yrityksiltä tai velkana saman konsernin yrityksille.

#### VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

##### Vastuut ja vakuudet tase-erittäin ja vakuuslajeittain

| <b>Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia</b> | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
|-------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset                   | 21 536 591,44     | 16 866 143,20     |
| Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset                   | 8 130 092,42      | 6 982 355,81      |
| Yhteensä                                                    | 29 666 683,86     | 23 848 499,01     |
| <b>Annetut vakuudet</b>                                     | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Annetut yritysikiinnitykset                                 | 15 650 000,00     | 15 650 000,00     |
| Kiinteistökiinnitys                                         | 2 500 000,00      | 2 500 000,00      |
| Pankkitakaukset                                             | 1 653 895,93      | 1 638 946,28      |
| Pantatut arvopaperit, tytäryhtiöosakkeet kirjanpitoarvoin   | 25 800 812,42     | 25 798 487,42     |
| Muut takaukset                                              | 2 785 000,00      | 1 995 000,00      |
| Muut annetut vakuudet yhteensä                              | 48 389 708,35     | 47 582 433,70     |

Lisäksi Restamax Oyj on sitoutunut omavelkaiseen yleistakaukseen kaikkien Restamax-konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta liittyen ostovelkoihin tukkutoimittajaltaan enimmäismäärältään 200 t€.

**Taseeseen sisältymättömät leasingvuokrasopimusvastuut****31.12.2015****31.12.2014**

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

13 084,57

77 142,31

Myöhemmin maksettavat

6 834,20

14 017,04

Yhteensä

19 918,77

91 159,35

Avoimien leasingvuokrasopimusten yhteismäärät,

19 918,77

91 159,35

, seuraavana tilikautena erääntyvät

13 084,57

77 142,31

, myöhemmin erääntyvät

6 834,20

14 017,04

Sopimukset on irtisanottavissa jäljellä olevien vuokraerien  
jäännösarvojen summalla

19 918,77

91 159,35

**Muut vastuut**

Taseeseen sisältymättömät muut annetut vastuusitoumukset, joita ei ole merkitty taseeseen

**31.12.2015****31.12.2014**

Vuokravastuu, alv 0 %

32 055 342,81

26 451 971,78

32 055 342,81

26 451 971,78

**31.12.2015****31.12.2014**

Smile Henkilöstöpalvelut Oy, ostovastuu n.

12,9 milj€

23,4 milj€

|                                                    |                   |                   |
|----------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Henkilöstön lukumäärä</b>                       | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä            | 72                | 66                |
| Henkilöstön määrä yhteensä                         | 72                | 66                |
| <b>Liikevaihdon jakautuminen</b>                   | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Ravintolaliiketoiminta                             | 15 790 717,97     | 12 894 341,38     |
| Muu liiketoiminta                                  | 30 096,77         | 39 360,30         |
|                                                    | 15 820 814,74     | 12 933 701,68     |
| <b>Liiketoiminnan muut tuotot</b>                  | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Myyntivoitot                                       | 298 756,23        | 255 217,20        |
| Vuokratuotot                                       | 1 317 062,33      | 191 503,67        |
| Muut liiketoiminnan muut tuotot                    | 105 226,36        | 199 308,92        |
| Muut liiketoiminnan muut tuotot konserni           | 1 793 214,27      | 1 482 187,30      |
| Yhteensä                                           | 3 514 259,19      | 2 128 217,09      |
| <b>Liiketoiminnan muut kulut</b>                   | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Vapaaehtoiset henkilösivukulut                     | 166 803,42        | 166 917,17        |
| Toimitilakulut                                     | 4 639 942,51      | 3 049 613,14      |
| Kone- ja kalustokulut                              | 714 006,98        | 585 157,19        |
| Matkakulut                                         | 183 632,96        | 107 908,39        |
| Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut          | 1 355 461,92      | 1 004 720,99      |
| Muut liiketoiminnan kulut                          | 1 215 074,01      | 1 238 229,84      |
|                                                    | 8 274 921,80      | 6 152 546,72      |
| <b>Tilintarkastajan palvelut</b>                   | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Tilintarkastuspalkkiot                             | 57 700,00         | 51 420,00         |
| Muut palvelut                                      | 82 161,60         | 60 681,22         |
| Yhteensä                                           | 139 861,60        | 112 101,22        |
| <b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>                    | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
| Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksiltä      | 1 362 151,35      | 7 895 223,61      |
| Tuotot osuuksista                                  | 0,00              | 1 200,00          |
| Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista |                   |                   |
| Saman konsernin yrityksille                        | -1 894 493,76     | 0,00              |
| Korko- ja muut rahoitustuotot                      |                   |                   |
| Saman konsernin yrityksiltä                        | 816 769,68        | 383 445,03        |
| Muilta                                             | 11 056,98         | 90 001,82         |
| Korko- ja muut rahoituskulut                       |                   |                   |
| Saman konsernin yrityksille                        | -56 528,18        | -40 265,49        |
| Muille                                             | -697 631,38       | -486 660,05       |
| Yhteensä                                           | -458 675,31       | 7 842 944,92      |

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Italtal Oy:ltä 950.000,00 euroa.

**Satunnaiset tuotot ja kulut**

Saadut konserniavustukset  
Yhteensä

**31.12.2015**

7 099 102,69

7 099 102,69

**31.12.2014**

2 536 713,88

2 536 713,88

**Tilinpäätössiirrot**

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus  
Yhteensä

**31.12.2015**

134 636,76

134 636,76

**31.12.2014**

0,00

0,00

**Tuloverot**

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta  
Edellisten tilikausien verot

**31.12.2015**

1 464 733,91

-368,43

1 464 365,48

**31.12.2014**

368,43

0,00

368,43

**RAHOITUSLASKELMA AJALTA 1.1.-31.12.2015**

| t€                                                                     | 1.1.-31.12.2015 | 1.1.-31.12.2014 |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| <b>Liiketoiminnan rahavirta:</b>                                       |                 |                 |
| Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä                                 | -267            | 7 491           |
| Oikaisut:                                                              |                 |                 |
| Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset                      | 1 783           | 1 061           |
| Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua                           | -199            | -197            |
| Rahoitustuotot ja -kulut                                               | 459             | -7 843          |
| Muut oikaisut                                                          | -297            | -202            |
| Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta                                | 1 478           | 309             |
| <b>Käyttöpääoman muutos:</b>                                           |                 |                 |
| Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)        | -417            | -513            |
| Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)                                | -21             | -40             |
| Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)              | 1 534           | 255             |
| Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja                  | 2 574           | 11              |
| <b>Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista</b> | -797            | -503            |
| Saadut osingot liiketoiminnasta                                        | 10 174          | 3 531           |
| Saadut korot liiketoiminnasta                                          | 938             | 273             |
| Maksetut välittömät verot                                              | -497            | 0               |
| Rahavirta ennen satunnaisia eriä                                       | 12 392          | 3 312           |
| <b>Liiketoiminnan rahavirta (A)</b>                                    | 12 392          | 3 312           |
| <b>Investointien rahavirta:</b>                                        |                 |                 |
| Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin                | -943            | -7 389          |
| Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot                | 1 291           | 507             |
| Investoinnit muihin sijoituksiin                                       | -5 739          | -9 766          |
| Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)                | -13 849         | -13 315         |
| Rahastosijoitus                                                        | 0               | 11 000          |
| <b>Investointien rahavirta: (B)</b>                                    | -19 240         | -18 963         |
| <b>Rahoituksen rahavirta:</b>                                          |                 |                 |
| Omien osakkeiden hankinta (-)                                          | -531            | -250            |
| Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)                 | 1 956           | 4 295           |
| Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)                                     | 11 000          | 20 100          |
| Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)                             | -4 824          | -7 293          |
| Maksetut osingot ja muu voitonjako                                     | -3 575          | -1 474          |
| Saadut konserniavustukset (+)                                          | 2 537           | 0               |
| <b>Rahoituksen rahavirta: (C)</b>                                      | 6 563           | 15 377          |
| <b>Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)</b>            | -285            | -274            |
| <b>Rahavarat tilikauden alussa</b>                                     | 444             | 718             |
| <b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>                                    | 158             | 444             |
| <b>Rahavarat tilikauden lopussa ilman sulautumista</b>                 | 285             | 274             |
| <b>Muutos</b>                                                          | 0               | 0               |

## TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2015 LIITETIEDOT

### Luettelo kirjanpitoKirjoista, tositelajeista sekä säilytystavoista

|                          | Säilytystapa                           |
|--------------------------|----------------------------------------|
| Päiväkirja               | Elektroninen arkisto                   |
| Pääkirja                 | Elektroninen arkisto                   |
| Myyntireskontra          | Elektroninen arkisto                   |
| Ostoreskontra            | Elektroninen arkisto                   |
| Palkkakirjanpito         | Paperitositteina/ Elektroninen arkisto |
| Tasekirja                | Erikseen sidottuna                     |
| Tase-erittelyt           | Paperitulosteina                       |
|                          | Tositelaji                             |
| Manuaalinen syöttö       | 80000                                  |
| Tito-tilitositteet       | 170000                                 |
| Myyntilaskusummat        | 120000                                 |
| Suoritukset              | 70000                                  |
| Ostolaskut               | 20000                                  |
| Ostolask. maks.          | 40000                                  |
| Tilinpäätöstositteet     | 90000                                  |
| eAttest-jaksotus         | 90000                                  |
| Jaksotustositteet        | 100000                                 |
| Ulkoiset esijärjestelmät | 300000                                 |

**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 31.12.2015 ALLEKIRJOITUKSET**

**PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET**

Tampereella 4. päivänä huhtikuuta 2016

---

Timo Laine  
hallituksen puheenjohtaja

---

Mikko Aartio

---

Timo Everi

---

Mika Niemi

---

Petri Olkinuora

---

Jarmo Viitala

---

Markku Virtanen  
Toimitusjohtaja

**TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 4. päivänä huhtikuuta 2016

Deloitte & Touche Oy  
Tilintarkastusyhteistö

---

Hannu Mattila  
KHT